

สรุปผลกิจกรรม

การยกระดับ

การประเมินคุณธรรม

และความโปร่งใส

ในการดำเนินงาน

ของหน่วยงานภาครัฐ (ITA)

ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 | 7 เมษายน 2569

- โดย ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สารบัญ

	หน้า
๑. ข้อมูลทั่วไปของกิจกรรม	๑
๒. วัตถุประสงค์	๑
๓. สารสำคัญจากการบรรยาย	๑
๓.๑ ภาพรวมสถานการณ์และกรอบแนวคิดการประเมิน ITA ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙	๒
๓.๑.๑ นิยามและเป้าหมายของการประเมิน ITA	๒
๓.๑.๒ กรอบแนวคิดและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	๓
๓.๑.๓ ความเชื่อมโยงระหว่างการประเมิน ITA กับดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI)	๕
๓.๒ การเปลี่ยนแปลงสำคัญของการประเมิน ITA ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙	๗
๓.๒.๑ การพัฒนาเครื่องมือและหลักเกณฑ์การประเมิน	๘
๓.๒.๒ การปรับโครงสร้างข้อคำถามและรูปแบบการประเมิน	๘
๓.๒.๓ การปรับปรุงวิธีการจัดเก็บข้อมูลและกระบวนการประเมิน	๘
๓.๒.๔ การปรับสัดส่วนคะแนนและตัวชี้วัดการประเมิน	๑๒
๓.๒.๕ กรอบระยะเวลาและขั้นตอนการประเมิน ITA ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙	๑๒
๓.๓ ข้อเสนอเพื่อการยกระดับ AGRI-ITA สำหรับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	๑๔
๓.๓.๑ การยกระดับพฤติกรรมและระบบภายในองค์กร (IIT Focus)	๑๔
๓.๓.๒ การยกระดับคุณภาพการให้บริการภาครัฐ (EIT Focus)	๑๔
๓.๓.๓ การยกระดับการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ (OIT Focus)	๑๕
๓.๓.๔ การบริหารความเสี่ยงตามบริบทหน่วยงาน	๑๕
๓.๓.๕ การขับเคลื่อน AGRI-ITA ในระดับกระทรวง	๑๖
๓.๔ ประเด็นคำถาม ข้อชี้แจง และข้อควรระวังจากการบรรยาย AGRI-ITA ๒๕๖๙	๑๗
๓.๔.๑ ประเด็นคำถามและข้อชี้แจงตามแบบวัด IIT และ EIT	๑๗
๓.๔.๒ ประเด็นข้อสังเกตและข้อควรระวังตามแบบวัดการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (OIT)	๒๒
๓.๕ ข้อเสนอและแนวทางการขับเคลื่อน AGRI-ITA สู่การปฏิบัติ	๓๔
๓.๕.๑ การปรับแนวคิดสู่การพัฒนากระบวนการและพฤติกรรมปฏิบัติงานจริง	๓๔
๓.๕.๒ การเตรียมความพร้อมต่อกระบวนการประเมินที่มีความเป็นอิสระ	๓๔
๓.๕.๓ การยกระดับคุณภาพการให้บริการโดยยึดผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง	๓๕
๓.๕.๔ การควบคุมคุณภาพข้อมูลและการเปิดเผยข้อมูล	๓๕
๓.๕.๕ การใช้การประเมินเป็นเครื่องมือบริหารความเสี่ยง	๓๕
๓.๕.๖ การนำผลการประเมินไปสู่การพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่อง	๓๕
การประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรม	๓๖
ภาพกิจกรรม	๔๑

สรุปผลกิจกรรมการยกระดับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส
ในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (AGRI-ITA ๒๕๖๙)
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ เมื่อวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๖๙
ณ ห้องประชุมกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ห้อง ๑๓๔ - ๑๓๕)
และผ่านระบบออนไลน์ (Zoom Meeting)

๑. ข้อมูลทั่วไปของกิจกรรม

กิจกรรมการยกระดับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (AGRI-ITA ๒๕๖๙) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ จัดขึ้นเมื่อวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๖๙ ณ ห้องประชุมกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ห้อง ๑๓๔-๑๓๕) และผ่านระบบออนไลน์ (Zoom Meeting) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างการรับรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมิน ITA ๒๕๖๙ ให้เป็นวงกว้าง และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องให้สามารถนำเกณฑ์การประเมินไปใช้ในการพัฒนาการดำเนินงาน ให้มีคุณธรรม โปร่งใส และตรวจสอบได้ รวมถึงเป็นเวทีสำหรับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างหน่วยงาน เพื่อยกระดับแนวปฏิบัติที่ดีร่วมกัน

ทั้งนี้ ได้รับความอนุเคราะห์วิทยากรจากสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) ในการถ่ายทอดแนวทางการดำเนินงานตามหลักเกณฑ์การประเมิน ITA ๒๕๖๙ โดยมีผู้เข้าร่วมกิจกรรมซึ่งเป็นบุคลากรผู้รับผิดชอบหรือเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้าน ITA จากหน่วยงานในสังกัดและในกำกับของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวมถึงหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ส่วนกลาง) เข้าร่วมทั้งสิ้นจำนวน ๔๖๖ คน

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อเสริมสร้างความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และแนวทางการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ให้แก่บุคลากรผู้รับผิดชอบการดำเนินงานด้าน ITA ของหน่วยงานในสังกัดและในกำกับของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๒.๒ เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานและการจัดเตรียมข้อมูลตามหลักเกณฑ์การประเมิน ITA ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ให้เป็นไปในทิศทางและมาตรฐานเดียวกันทั้งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๒.๓ เพื่อให้บุคลากรผู้รับผิดชอบงานสามารถนำหลักเกณฑ์การประเมิน ITA ตามแบบวัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (IIT) แบบวัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (EIT) และแบบวัดการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (OIT) ไปประยุกต์ใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานของหน่วยงาน รวมทั้งการให้บริการแก่เกษตรกรและประชาชนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ตลอดจนสามารถจัดเตรียมข้อมูลและดำเนินการประเมินได้อย่างถูกต้องและเป็นระบบ

๓. สาระสำคัญจากการบรรยาย

การบรรยายให้ความรู้ภายใต้กิจกรรมการยกระดับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (AGRI-ITA ๒๕๖๙) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ได้รับเกียรติจากวิทยากรจากสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) ได้แก่ นายพงษ์พันธ์ โสสกุลไกร นางสาวชญัญฉัตร อินโธธา เจ้าพนักงานป้องกันการทุจริตชำนาญการพิเศษ และนางสาวธีรภรณ์ รักษาประเสริฐกุล ผู้ช่วยนักวิจัย ซึ่งได้ร่วมถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับกรอบแนวคิด หลักเกณฑ์ตัวชี้วัด และองค์ประกอบสำคัญของการประเมิน ITA ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

ทั้งนี้ วิทยาการได้เน้นย้ำถึงประเด็นสำคัญที่มีการปรับปรุงจากการประเมินในปีที่ผ่านมา ทั้งในด้านโครงสร้าง การประเมิน เครื่องมือ และวิธีการจัดเก็บข้อมูล ตลอดจนแนวทางการดำเนินงานของหน่วยงานให้สอดคล้องกับ หลักเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อให้สามารถสะท้อนระดับคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงานได้อย่างแท้จริง และนำไปสู่การพัฒนาการดำเนินงานภาครัฐให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้มากยิ่งขึ้น โดยสาระสำคัญ จากการบรรยายสามารถสรุปเป็นประเด็นสำคัญได้ดังนี้

๓.๑ ภาพรวมสถานการณ์และกรอบแนวคิดการประเมิน ITA ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

๓.๑.๑ นิยามและเป้าหมายของการประเมิน ITA

๑) นิยามของการประเมิน ITA

๑.๑) เครื่องมือประเมินเชิงระบบและงานวิจัยประเมินผล

การประเมิน ITA เป็นเครื่องมือในการประเมินเชิงระบบในลักษณะของงานวิจัย ประเมินผล โดยมีการรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบจาก ๓ ส่วนสำคัญ ได้แก่ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (Internal Integrity and Transparency Assessment: IIT) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (External Integrity and Transparency Assessment: EIT) และการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment: OIT) เพื่อนำมาวิเคราะห์และสะท้อนระดับความสมบูรณ์ ประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของการดำเนินงานของหน่วยงาน ภาครัฐอย่างรอบด้าน

๑.๒) กลไกตรวจสอบสุขภาพองค์กรประจำปี

การประเมิน ITA ทำหน้าที่เป็นกลไกในการ “ตรวจสอบสุขภาพองค์กร” ประจำปี ซึ่งช่วยให้หน่วยงานสามารถรับรู้สถานะของตนเองในด้านจุดแข็ง และจุดอ่อน ในการดำเนินงานด้านคุณธรรม และความโปร่งใส อันนำไปสู่การกำหนดแนวทางปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานขององค์กรและการให้บริการ แก่ประชาชนอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ

๑.๓) เครื่องมือส่องความเสี่ยงและจุดบกพร่อง

การประเมิน ITA ยังเป็นเครื่องมือเชิงวิเคราะห์ที่ทำหน้าที่เสมือน “สปอตไลท์” ในการส่องให้เห็นจุดบกพร่องหรือจุดเสี่ยงต่อการทุจริตในกระบวนการดำเนินงานสำคัญของหน่วยงาน ซึ่งช่วยให้สามารถ กำหนดมาตรการป้องกันและแนวทางแก้ไขได้อย่างตรงจุดและมีประสิทธิภาพ

๑.๔) มาตรการเชิงป้องกันการทุจริต

การประเมิน ITA จัดเป็นมาตรการเชิงป้องกัน ตามแนวคิดทฤษฎีสามง่าม (Three-Pronged Theory) โดยมุ่งเน้นการสร้างระบบ กลไก และวัฒนธรรมองค์กรที่โปร่งใสตั้งแต่ต้นทาง เพื่อลดโอกาส และความเสี่ยงในการเกิดการทุจริตในระยะยาว

๑.๕) กลไกคุ้มครองการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

การประเมิน ITA ยังทำหน้าที่เป็นกลไกสนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ โดยช่วยให้การดำเนินงานเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด อันเป็น “เกราะคุ้มกัน” ในการปฏิบัติงานให้เกิดความถูกต้อง โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้

๒) เป้าหมายของการประเมิน ITA

๒.๑) การยกระดับพฤติกรรมและคุณธรรมของเจ้าหน้าที่รัฐ

การประเมิน ITA มุ่งส่งเสริมและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ยึดมั่นในหลักกฎหมาย ระเบียบ และจริยธรรม ควบคู่กับการให้บริการ ที่โปร่งใส เป็นธรรม เท่าเทียม และไม่เลือกปฏิบัติ อันเป็นพื้นฐานสำคัญของการสร้างความเชื่อมั่นต่อภาครัฐ

๒.๒) การพัฒนาระบบบริหารจัดการและกลไกควบคุมภายใน

การประเมิน ITA มุ่งเน้นให้หน่วยงานพัฒนาระบบการบริหารงานและกลไกควบคุมภายในให้มีความชัดเจน เป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ รวมถึงการกำหนดกระบวนการทำงานที่สามารถตรวจสอบได้ เพื่อลดช่องว่างและความเสี่ยงต่อการทุจริตในทุกระดับของการดำเนินงาน

๒.๓) การยกระดับการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data)

การประเมิน ITA ส่งเสริมให้หน่วยงานเปิดเผยข้อมูลสาธารณะอย่างถูกต้องครบถ้วน เป็นปัจจุบัน และเข้าถึงได้โดยสะดวก เพื่อให้ประชาชนสามารถตรวจสอบการดำเนินงานของภาครัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเสริมสร้างความโปร่งใสเชิงระบบ

๒.๔) การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติและการยกระดับภาพลักษณ์ประเทศ

การประเมิน ITA เป็นกลไกสำคัญในการสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการต่อต้านการทุจริต โดยมีบทบาทในการยกระดับมาตรฐานการบริหารจัดการภาครัฐ และส่งผลต่อการยกระดับดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ของประเทศในเวทีสากล

๒.๕) การนำผลการประเมินไปสู่การพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่อง

การประเมิน ITA มุ่งให้หน่วยงานสามารถนำผลการประเมินไปใช้ในการวิเคราะห์จุดอ่อน กำหนดมาตรการ และปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานได้อย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่องในแต่ละปีงบประมาณ อันนำไปสู่การยกระดับประสิทธิภาพและธรรมาภิบาลขององค์กรในระยะยาว

โดยสรุป การประเมิน ITA เป็นกลไกเชิงระบบที่สำคัญในการยกระดับการบริหารจัดการภาครัฐให้มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และมีธรรมาภิบาล โดยมุ่งพัฒนาใน ๓ มิติหลัก ได้แก่ พฤติกรรมเจ้าหน้าที่ ระบบการดำเนินงาน และการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ การขับเคลื่อนดังกล่าวจะช่วยลดความเสี่ยงการทุจริต เสริมสร้างความเชื่อมั่นของประชาชน และยกระดับภาพลักษณ์ของภาครัฐ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญต่อการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ ดังนั้น หน่วยงานภาครัฐควรนำผลการประเมิน ITA ไปใช้เป็นเครื่องมือในการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับองค์กรให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และตอบสนองต่อความคาดหวังของประชาชนได้อย่างเป็นรูปธรรม

๓.๑.๒ กรอบแนวคิดและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๑) กรอบแนวคิดการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) มีพื้นฐานแนวคิดสำคัญจากทฤษฎีสามง่าม ซึ่งเป็นกรอบแนวคิดสากลในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ประกอบด้วย ๓ มิติ ได้แก่ การเสริมสร้างความรู้และค่านิยมที่ถูกต้อง การป้องกันและลดโอกาสการทุจริต และการปราบปรามการทุจริต โดยการประเมิน ITA ถูกจัดอยู่ในมิติของ “การป้องกัน” ซึ่งมุ่งเน้นการสร้างระบบ กลไก และวัฒนธรรมองค์กรที่โปร่งใสตั้งแต่ต้นทาง เพื่อลดความเสี่ยงและโอกาสในการเกิดการทุจริตอย่างยั่งยืน

๒) กลไกและอำนาจตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

การดำเนินการประเมิน ITA มีความสอดคล้องกับบทบัญญัติของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งกำหนดบทบาทและอำนาจของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ในการขับเคลื่อนมาตรการป้องกันการทุจริตอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะมาตรา ๓๒ ที่กำหนดให้มีอำนาจในการเสนอแนะมาตรการ ความเห็น และข้อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มาตรา ๓๓ ที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาคส่วนต่าง ๆ และมาตรา ๓๕ ที่ให้อำนาจในการระงับยับยั้งกรณีที่น่าจะก่อให้เกิดการทุจริต ทั้งนี้ การประเมิน ITA ถือเป็นหนึ่งในเครื่องมือสำคัญที่ใช้สนับสนุนการดำเนินงานตามบทบัญญัติดังกล่าว

๓) ความเชื่อมโยงกับแผนระดับประเทศและยุทธศาสตร์ชาติ

การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนนโยบายด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของประเทศ โดยมีบทบาทเป็น “ตัวชี้วัดหลัก” ในการติดตามและประเมินผลระดับความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐในแต่ละปีงบประมาณ ทั้งนี้ ประเทศไทยได้กำหนดเป้าหมายให้หน่วยงานภาครัฐมีคะแนน ITA ในระดับสูงอย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับมาตรฐานการบริหารจัดการภาครัฐ และสนับสนุนการยกระดับดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ของประเทศในระยะยาว

๓.๑) ความสอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

การดำเนินงานตามกรอบการประเมิน ITA มีความเชื่อมโยงโดยตรงกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๘๐) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ซึ่งกำหนดให้ “การยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ” เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนประเทศ โดยมีการกำหนดเป้าหมายเชิงปริมาณในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ให้หน่วยงานภาครัฐต้องมีคะแนนเฉลี่ย ITA ทุกหน่วยงานในประเทศ ไม่น้อยกว่า ๘๙ คะแนน ซึ่งสะท้อนระดับความโปร่งใสของระบบราชการในภาพรวม และเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงานด้านธรรมาภิบาลของภาครัฐ

๓.๒) ความสอดคล้องกับแผนปฏิบัติการด้านการต่อต้านการทุจริต

การประเมิน ITA ยังสอดคล้องกับแผนปฏิบัติการด้านการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) ซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนาระบบราชการให้มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และลดโอกาสการทุจริต โดย ITA ทำหน้าที่เป็น “เครื่องมือเชิงระบบ” ในการติดตามและประเมินผลความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามแผนดังกล่าวในแต่ละปีงบประมาณ ผ่านตัวชี้วัดที่สะท้อนทั้งระบบงาน กระบวนการ และพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานจริงของหน่วยงาน

๔) ความสอดคล้องกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานภาครัฐ

การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) นอกจากจะมีพื้นฐานจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ แล้ว ยังมีความเชื่อมโยงกับกฎหมายด้านธรรมาภิบาลและการบริหารราชการแผ่นดินในหลายฉบับ ซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์ด้านความโปร่งใส ความรับผิดชอบ และการป้องกันการทุจริตของหน่วยงานภาครัฐ ทั้งนี้ ตัวชี้วัดของ ITA ได้ทำหน้าที่แปลงข้อกำหนดทางกฎหมายดังกล่าวให้เป็น “ตัวชี้วัดเชิงปฏิบัติ” ที่สามารถดำเนินการและตรวจสอบได้จริงในระดับหน่วยงาน โดยมีความเชื่อมโยงกับกฎหมายสำคัญ ดังนี้

๔.๑) พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ สนับสนุนการเปิดเผยข้อมูลพื้นฐานของหน่วยงานให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้อย่างสะดวก ซึ่งสอดคล้องกับตัวชี้วัดย่อยด้านการเปิดเผยข้อมูล (OIT) โดยเฉพาะตัวชี้วัดย่อยที่ ๙.๑ ข้อมูลพื้นฐาน

๔.๒) พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดกรอบมาตรฐานด้านคุณธรรม และจริยธรรมของเจ้าหน้าที่รัฐ ซึ่งเชื่อมโยงกับตัวชี้วัดด้านการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล ตัวชี้วัดย่อยที่ ๙.๔ และการส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรที่โปร่งใส

๔.๓) พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดหลักเกณฑ์การดำเนินงานด้านพัสดุและการจัดซื้อจัดจ้างอย่างโปร่งใส ตรวจสอบได้ ซึ่งสอดคล้องกับตัวชี้วัดย่อยที่ ๙.๓ การจัดซื้อจัดจ้าง

๔.๔) พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการงบประมาณของหน่วยงานให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและโปร่งใส ซึ่งเชื่อมโยงกับตัวชี้วัดย่อยที่ ๙.๒ การบริหารงานและงบประมาณ

๔.๕) พระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๒ สนับสนุนการพัฒนากระบวนการบริการภาครัฐในรูปแบบดิจิทัล (E-Service) ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญในการประเมิน ITA ที่มุ่งยกระดับการให้บริการให้มีความสะดวก รวดเร็ว และลดการใช้ดุลยพินิจ

๔.๖) พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ กำหนดให้หน่วยงานต้องมีคู่มือหรือแนวทางการให้บริการที่ชัดเจน เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ซึ่งเชื่อมโยงกับตัวชี้วัดด้านการเปิดเผยข้อมูลและมาตรฐานการให้บริการ

๔.๗) พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นกรอบหลักด้านธรรมาภิบาลของภาครัฐ โดยเน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบ และการมีส่วนร่วม ซึ่งสอดคล้องกับตัวชี้วัดย่อยที่ ๔.๕ การส่งเสริมความโปร่งใส และตัวชี้วัดที่ ๑๐ การป้องกันการทุจริต

๕) ผลต่อการขับเคลื่อนในระดับประเทศ

การดำเนินการตามกรอบการประเมิน ITA ส่งผลให้เกิดการบูรณาการเชิงนโยบาย ด้านการป้องกันการทุจริตในระดับประเทศ โดยช่วยยกระดับทั้งในมิติของพฤติกรรมเจ้าหน้าที่ ระบบการบริหาร จัดการและการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ ซึ่งนำไปสู่การเสริมสร้างความเชื่อมั่นของประชาชน ภาคเอกชน และนักลงทุน ตลอดจนการยกระดับภาพลักษณ์และความน่าเชื่อถือของประเทศไทยในเวทีสากล

โดยสรุป การประเมิน ITA เป็นกลไกสำคัญที่เชื่อมโยงระหว่างกรอบแนวคิดด้านการป้องกันการทุจริต กฎหมายที่เกี่ยวข้อง และแผนยุทธศาสตร์ระดับประเทศเข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบ เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนา ภาครัฐให้มีความโปร่งใส มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาลในระยะยาว

๓.๑.๓ ความเชื่อมโยงระหว่างการประเมิน ITA กับดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI)

การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) เป็นกลไก สำคัญในการขับเคลื่อนความโปร่งใสในระดับหน่วยงาน ซึ่งเป็นฐานรากของการยกระดับความโปร่งใส ในระดับประเทศ และมีส่วนสนับสนุนการยกระดับดัชนีการรับรู้การทุจริตในระยะยาว โดยสามารถสรุปได้ดังนี้

๑) บทบาทของ ITA ในการยกระดับ CPI

การประเมิน ITA ทำหน้าที่เป็นเครื่องมือยกระดับความโปร่งใสในระดับหน่วยงานภาครัฐ ผ่าน การปรับปรุงพฤติกรรมเจ้าหน้าที่ ระบบการดำเนินงาน และการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ ซึ่งส่งผลต่อความเชื่อมั่นของ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในวงกว้าง และในระยะยาวสะท้อนผ่านการรับรู้ในระดับประเทศ อันเป็นฐานสำคัญของคะแนน CPI

๒) ความแตกต่างระหว่าง ITA และ CPI

ดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) เป็นเครื่องมือที่ใช้สะท้อนภาพรวมสถานการณ์การทุจริต ในระดับประเทศ โดยอาศัยมุมมองของผู้เชี่ยวชาญและองค์กรระหว่างประเทศ ขณะที่การประเมินคุณธรรมและ ความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) เป็นการประเมินในระดับหน่วยงาน โดยใช้ทั้งข้อมูล ด้านการรับรู้และหลักฐานที่เป็นข้อเท็จจริงเชิงประจักษ์ ITA จึงเป็นหนึ่งในกลไกสำคัญที่สนับสนุนการยกระดับ คะแนน CPI แต่ไม่ใช่ปัจจัยเดียวที่กำหนดผลคะแนน เนื่องจาก CPI ยังได้รับอิทธิพลจากปัจจัยเชิงโครงสร้าง และบริบทในระดับประเทศร่วมด้วย โดยสามารถสรุปความแตกต่างที่สำคัญได้ดังตารางต่อไปนี้

หัวข้อ	ดัชนี CPI	การประเมิน ITA
๑. ผลที่ได้จากการประเมิน	สถานการณ์การทุจริตในประเทศ	สถานะด้านคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ
๒. วัตถุประสงค์การประเมิน	เพื่อบ่งบอกถึงสถานการณ์การทุจริตของประเทศไทยนั้น ๆ ให้นักลงทุนใช้เป็นข้อมูลประกอบในการลงทุน	เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐเห็นจุดบกพร่องและนำไปพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานและการให้บริการประชาชนให้มีคุณธรรมและความโปร่งใสมากยิ่งขึ้น

หัวข้อ	ดัชนี CPI	การประเมิน ITA
๓. ขอบเขตการประเมิน	วัดในระดับ "ภาพรวมของประเทศ" โดยไม่ได้มองแค่หน่วยงานภาครัฐ เพียงอย่างเดียว แต่รวมถึงคณะรัฐมนตรี (ฝ่ายบริหาร) รัฐสภา (ฝ่ายนิติบัญญัติ) และกระบวนการยุติธรรมทั้งหมด	มุ่งเน้นไปที่การวัด "หน่วยงานภาครัฐ" เป็นรายหน่วยงาน
๔. วิธีการประเมิน	วัดจาก "ทัศนคติ" ของ ผู้เชี่ยวชาญ ภาคเอกชนทั้งในและนอกประเทศ และประชาชนทั้งที่เคยรับบริการ และไม่เคยได้รับบริการ	วัด ๒ ส่วน ดังนี้ ๑. ทัศนคติ ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ภายในและภายนอกของหน่วยงาน ๒. หลักฐานเชิงประจักษ์ จากการเปิดเผยข้อมูลในเว็บไซต์หลัก ของหน่วยงานภาครัฐตามแบบวัด การเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (OIT)
๕. วิธีการเก็บข้อมูล/กลุ่มเป้าหมาย	ใช้วิธีสำรวจข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญ ภาคเอกชนทั้งในและนอกประเทศ และประชาชนทั้งที่เคยรับบริการ และไม่เคยได้รับบริการ	ใช้ ๒ วิธี คือ ๑) สำรวจ ๖๐% จากผู้ที่เกี่ยวข้อง กับหน่วยงานภาครัฐในปีที่ประเมิน ๒) การเปิดเผยข้อมูลในเว็บไซต์หลัก ของหน่วยงานภาครัฐ ๔๐%

โดยสรุป การประเมิน ITA และดัชนี CPI มีความแตกต่างกันในมิติอย่างชัดเจน โดย ITA มุ่งเน้นการประเมินในระดับหน่วยงานภาครัฐ อาศัยข้อมูลเชิงประจักษ์และผลการดำเนินงานจริง เพื่อสะท้อนประสิทธิภาพขององค์กร ขณะที่ CPI เป็นการประเมินในระดับภาพรวมของประเทศ โดยอาศัยการรับรู้ของผู้เชี่ยวชาญและแหล่งข้อมูลระหว่างประเทศ ซึ่งสะท้อนภาพลักษณ์และความเชื่อมั่นในระดับสากล

๓) แนวโน้มผลการประเมินย้อนหลังของ CPI และ ITA

จากสถิติการประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) และการประเมิน ITA ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ถึง ๒๕๖๘ พบว่า คะแนน CPI ของประเทศไทยมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง จาก ๓๖ คะแนน เหลือ ๓๓ คะแนน ขณะที่คะแนน ITA ในภาพรวมของประเทศกลับมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จาก ๘๗.๕๗ คะแนน เป็น ๙๓.๘๒ คะแนน ในเวลาเดียวกัน แนวโน้มดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึง “การเคลื่อนไหวในทิศทางที่แตกต่างกัน” โดย ITA แสดงถึงพัฒนาการบริหารจัดการ และการเปิดเผยข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่ CPI สะท้อนการรับรู้ในระดับภาพรวมของประเทศ ซึ่งยังคงต้องได้รับการยกระดับเพิ่มเติม

สถิติการประเมินย้อนหลัง (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๘) ของประเทศไทย

ปี	ผลคะแนนการประเมิน (เต็ม ๑๐๐ คะแนน)			
	ดัชนี CPI	ผลต่าง	การประเมิน ITA (ภาพรวมประเทศ)	ผลต่าง
๒๕๖๕	๓๖	-	๘๗.๕๗	-
๒๕๖๖	๓๕	(-๑)	๙๐.๑๙	(+๒.๖๒)
๒๕๖๗	๓๔	(-๑)	๙๓.๐๕	(+๒.๘๖)
๒๕๖๘	๓๓	(-๑)	๙๓.๘๒	(+๐.๗๗)

ข้อสังเกต

๑) คะแนน ITA ที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องสะท้อนถึงการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการ ความโปร่งใส และการเปิดเผยข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐ

๒) คะแนน CPI ที่ลดลงอย่างต่อเนื่องสะท้อนถึงความท้าทายในระดับภาพรวมของประเทศ โดยเฉพาะในมิติของความเชื่อมั่นจากผู้เชี่ยวชาญและนานาชาติ

๓) ความแตกต่างของแนวโน้มดังกล่าวชี้ให้เห็นถึง “ช่องว่างเชิงนโยบาย” ระหว่างการพัฒนาในระดับหน่วยงานกับการรับรู้ในระดับประเทศ

๔) การยกระดับคะแนน CPI ต้องดำเนินการแบบบูรณาการทั้งในระดับหน่วยงานและระดับโครงสร้างประเทศ โดยระดับหน่วยงานขับเคลื่อนผ่าน ITA เพื่อเพิ่มความโปร่งใส การเปิดเผยข้อมูล และการมีส่วนร่วม ขณะที่ระดับประเทศต้องพัฒนาระบบการเมือง การบังคับใช้กฎหมาย กระบวนการยุติธรรม และความเชื่อมั่นของประชาชน โดยทั้งสองระดับต้องสอดประสานกันเพื่อให้เกิดผลต่อการรับรู้การทุจริตในภาพรวมของประเทศ

๔) ช่องว่างเชิงนโยบายระหว่าง ITA และ CPI

๔.๑) ช่องว่างระหว่างระดับหน่วยงานกับระดับประเทศ

แม้ว่าหน่วยงานภาครัฐจะมีพัฒนาการด้านความโปร่งใสผ่านกลไกการประเมิน ITA อย่างต่อเนื่องและมีแนวโน้มดีขึ้นอย่างชัดเจน แต่ผลดังกล่าวยังไม่สามารถสะท้อนถึงการรับรู้ในระดับประเทศได้อย่างเต็มที่ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความไม่สอดคล้องระหว่าง “ผลลัพธ์เชิงปฏิบัติ” กับ “การรับรู้ในภาพรวม”

๔.๒) ช่องว่างระหว่างข้อมูลจริงกับการรับรู้

การประเมิน ITA อ้างอิงข้อมูลที่เป็นหลักฐานและผลการดำเนินงานจริงของหน่วยงาน ขณะที่ CPI เป็นการประเมินจากมุมมองและการรับรู้ของผู้เชี่ยวชาญและองค์กรระหว่างประเทศ ซึ่งอาจได้รับอิทธิพลจากบริบทด้านนโยบาย การบังคับใช้กฎหมาย สภาพแวดล้อมทางสังคม และภาพลักษณ์ของประเทศในเวทีสากล

๔.๓) ผลกระทบต่อการขับเคลื่อน

การยกระดับคะแนน CPI จึงไม่สามารถพึ่งพาการพัฒนาในระดับหน่วยงานเพียงอย่างเดียว แต่จำเป็นต้องดำเนินการควบคู่กันผ่านกลไก ITA และในระดับโครงสร้างของประเทศ เพื่อปิดช่องว่างดังกล่าวอย่างเป็นระบบและยั่งยืน

โดยสรุป การประเมิน ITA ทำหน้าที่เป็น “กลไกต้นทาง” ในการพัฒนาความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ ขณะที่ CPI เป็น “ตัวชี้วัดปลายทาง” ที่สะท้อนผลลัพธ์ในระดับประเทศ ดังนั้น การยกระดับความโปร่งใสของประเทศอย่างยั่งยืน จำเป็นต้องดำเนินการอย่างบูรณาการ โดยพัฒนา ITA ควบคู่กับการยกระดับปัจจัยเชิงโครงสร้าง เพื่อให้ผลการดำเนินงานสามารถสะท้อนเป็นความเชื่อมั่นในระดับประเทศได้อย่างแท้จริง

๓.๒ การเปลี่ยนแปลงสำคัญของการประเมิน ITA ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ได้มีการปรับปรุงในหลายมิติ ทั้งด้านหลักเกณฑ์ เครื่องมือ โครงสร้างข้อคำถาม วิธีการจัดเก็บข้อมูล และสัดส่วนคะแนน โดยมีเป้าหมายเพื่อยกระดับการประเมินจากการเน้นเอกสารและการรายงานข้อมูล ไปสู่การสะท้อน “พฤติกรรมการปฏิบัติงานจริง” และ “ประสบการณ์ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย” ได้อย่างแท้จริง

๓.๒.๑ การพัฒนาเครื่องมือและหลักเกณฑ์การประเมิน

๑) การยกระดับเครื่องมือบนฐานข้อมูลเชิงวิชาการและมาตรฐานสากล การพัฒนาเกณฑ์การประเมิน ITA ปี ๒๕๖๙ อาศัยการศึกษาวិเคราะห์จากแหล่งข้อมูลเชิงวิชาการและแนวทางในระดับสากล เช่น ดัชนี CPI และแนวปฏิบัติขององค์กรระหว่างประเทศ เพื่อให้เครื่องมือมีความทันสมัยและสอดคล้องกับบริบทการประเมินในระดับสากล

๒) การบูรณาการความร่วมมือจากหลายภาคส่วน มีการร่วมพัฒนากับหน่วยงานสำคัญ เช่น สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (DGA) สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (สำนักงาน ก.พ.) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (สำนักงาน ก.พ.ร.) เพื่อให้เกณฑ์ครอบคลุมทั้งเชิงนโยบายและการปฏิบัติจริง

๓) การทดสอบและรับรองคุณภาพของเครื่องมือ มีการทดลองใช้ (Pilot Test) การทดสอบทางสถิติ และการรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานนำร่อง เพื่อให้เครื่องมือมีความเที่ยงตรงและเชื่อถือได้ก่อนใช้จริง

๓.๒.๒ การปรับโครงสร้างข้อคำถามและรูปแบบการประเมิน

๑) การกำหนดชุดคำถามกลาง (Core Questions) มีการกำหนดคำถามมาตรฐานเดียวกันทั้งประเทศ เพื่อใช้วัดระดับคุณธรรมและความโปร่งใสในภาพรวม ครอบคลุมทั้ง IIT EIT และ OIT

๒) การเพิ่มชุดคำถามเฉพาะ (Specific Questions) มีการออกแบบคำถามเฉพาะตามความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงาน โดยอ้างอิงข้อมูลเรื่องร้องเรียนการทุจริตย้อนหลัง ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ -๒๕๖๘) และจำแนกหน่วยงานเป็น ๖ กลุ่ม โดย กษ. อยู่ในกลุ่มที่ ๔ กลุ่มเศรษฐกิจ มีทั้งหมด ๕ กระทรวง

๓) การมุ่งเน้นการประเมินเชิงลึกตามความเสี่ยงจริง หน่วยงานในกลุ่มเศรษฐกิจต้องตอบคำถามเฉพาะด้านในประเด็นความเสี่ยงการทุจริตจากสถิติเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบ ๕ อันดับความผิดสูงสุด ได้แก่ ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบหรือโดยทุจริต จัดซื้อจัดจ้าง ร่ำรวยผิดปกติที่ดิน และทุจริตในการจัดทำงบประมาณ/โครงการ/เบิกจ่ายเงินในโครงการเป็นเท็จ ซึ่งเป็นจุดเสี่ยงสำคัญต่อการทุจริต

๓.๒.๓ การปรับปรุงวิธีการจัดเก็บข้อมูลและกระบวนการประเมิน

๑) การเพิ่มความเป็นอิสระของการประเมิน (Independence) การประเมินปี ๒๕๖๙ ได้ปรับลดบทบาทของหน่วยงานในการจัดเก็บข้อมูล และเพิ่มบทบาทของสำนักงาน ป.ป.ช. และหน่วยงานภายนอกเพื่อป้องกันการแทรกแซงและเพิ่มความน่าเชื่อถือของข้อมูล

๑.๑) การเปลี่ยนแปลงของแบบวัด IIT โดยการจัดเก็บข้อมูล IIT ปรับให้สำนักงาน ป.ป.ช. เป็นผู้ดำเนินการสุ่มกลุ่มตัวอย่างและเก็บข้อมูลโดยตรง ทำให้ข้อมูลสะท้อนความคิดเห็นของบุคลากรได้อย่างเป็นกลางและลดปัญหาการควบคุมกลุ่มตัวอย่างโดยหน่วยงาน ทำให้ข้อมูล IIT มีความน่าเชื่อถือมากขึ้น และสะท้อน “เสียงจริงของบุคลากร” มากกว่าการบริหารจัดการภายใน โดยมีการปรับปรุง ดังนี้

ประเด็น	วิธีการดำเนินการ พ.ศ. ๒๕๖๘	วิธีการดำเนินการ พ.ศ. ๒๕๖๙
๑. สัดส่วนคะแนน	ร้อยละ ๓๐	ร้อยละ ๓๐ (คงเดิม)
๒. จำนวนข้อคำถาม	ข้อคำถาม จำนวน ๑๕ ข้อ	๑) ข้อคำถามกลาง จำนวน ๒๐ ข้อ ๒) ข้อคำถามเฉพาะ จำนวน ๑๐ ข้อ
๓. การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย	สำนักงาน ป.ป.ช. กำหนดจำนวนผู้ตอบขั้นต่ำที่หน่วยงานภาครัฐต้องเก็บข้อมูลจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ ของจำนวนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในทั้งหมด แต่ต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่า ๓๐ คน	หน่วยงานจัดส่งฐานข้อมูลรายชื่อและช่องทางการติดต่อของบุคลากรที่เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในให้กับสำนักงาน ป.ป.ช. เพื่อทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างให้ครอบคลุมงานด้านต่าง ๆ

ประเด็น	วิธีการดำเนินการ พ.ศ. ๒๕๖๘	วิธีการดำเนินการ พ.ศ. ๒๕๖๙
๔. การเก็บข้อมูล	หน่วยงานเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูล โดยนำช่องทางการเข้าตอบแบบวัดของหน่วยงานไปเผยแพร่ประชาสัมพันธ์แก่บุคลากรภายในหน่วยงาน	สำนักงาน ป.ป.ช. เป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูล โดยสุ่มกลุ่มตัวอย่างและจัดส่งช่องทางการตอบแบบวัดผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์หรือลงพื้นที่ภาคสนามหรือช่องทางอื่น ๆ
๕. ตัวชี้วัด	๕ ตัวชี้วัด ได้แก่ การปฏิบัติหน้าที่, การใช้งบประมาณ, การใช้อำนาจ, การใช้ทรัพย์สินของราชการ และการแก้ไขปัญหาการทุจริต	๕ ตัวชี้วัด ได้แก่ การปฏิบัติหน้าที่, การใช้จ่ายงบประมาณและการจัดซื้อจัดจ้าง, การใช้อำนาจในการบริหารงานบุคคล, การใช้ทรัพย์สินของราชการ และการแก้ไขปัญหาการทุจริต

๑.๒) การเปลี่ยนแปลงของแบบวัด EIT การจัดเก็บข้อมูล EIT ปรึบมาใช้หน่วยงานภายนอก (Third Party) เป็นผู้ดำเนินการทั้งหมด เช่น สถาบันการศึกษา เพื่อให้ข้อมูลสะท้อนประสบการณ์ของผู้รับบริการอย่างแท้จริง เป็นการให้ความสำคัญกับ “มุมมองประชาชน” และลดอคติจากการที่หน่วยงานเก็บข้อมูล โดยมีการปรับปรุง ดังนี้

ประเด็น	วิธีการดำเนินการ พ.ศ. ๒๕๖๘	วิธีการดำเนินการ พ.ศ. ๒๕๖๙
๑. สัดส่วนคะแนน	ร้อยละ ๓๐	ร้อยละ ๔๐ (เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐)
๒. จำนวนข้อคำถาม	ข้อคำถาม จำนวน ๙ ข้อ	๑) ข้อคำถามกลาง จำนวน ๗ ข้อ ๒) ข้อคำถามเฉพาะ จำนวน ๑๐ ข้อ
๓. การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย	๑) แบบวัด EIT ส่วนที่ ๑ สำนักงาน ป.ป.ช. กำหนดจำนวนผู้ตอบขั้นต่ำ ๒) แบบวัด EIT ส่วนที่ ๒ กำหนดจำนวนผู้ตอบขั้นต่ำไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ ของจำนวนผู้ตอบขั้นต่ำของแบบวัด EIT ส่วนที่ ๑ แต่จะต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่า ๒๐ คน	หน่วยงานจัดส่งฐานข้อมูลรายชื่อและช่องทางการติดต่อของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกให้กับสำนักงาน ป.ป.ช. เพื่อทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างให้ครอบคลุมงานด้านต่าง ๆ
๔. การเก็บข้อมูล	๑) แบบวัด EIT ส่วนที่ ๑ หน่วยงานเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูล โดยเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ช่องทางการตอบแบบวัดของหน่วยงานให้แก่ผู้รับบริการหรือผู้ติดต่อราชการของหน่วยงาน ๒) แบบวัด EIT ส่วนที่ ๒ สำนักงาน ป.ป.ช. เป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูล โดยวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมาย คัดเลือกและจัดเก็บข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก	หน่วยงานภายนอก (Third Party) ที่มีความเป็นกลางและความเชี่ยวชาญ เช่น สถาบันอุดมศึกษา สถาบันวิจัยหรือหน่วยงานวิชาการ เป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูล โดยสุ่มกลุ่มตัวอย่างและจัดส่งช่องทางการตอบแบบวัดไปยังผู้ที่ได้รับการคัดเลือกผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์หรือลงพื้นที่ภาคสนามหรือช่องทางอื่น ๆ

ประเด็น	วิธีการดำเนินการ พ.ศ. ๒๕๖๘	วิธีการดำเนินการ พ.ศ. ๒๕๖๙
๕. ตัวชี้วัด	๓ ตัวชี้วัด ได้แก่ คุณภาพการดำเนินงาน ประสิทธิภาพการสื่อสาร และการปรับปรุงระบบการทำงาน	๒ ตัวชี้วัด ได้แก่ ความสุจริตในการดำเนินงาน และความเสี่ยงในการติดต่อหรือรับบริการ

๑.๓) การเปลี่ยนแปลงของแบบวัด OIT

แบบวัด OIT เป็นเครื่องมือที่ใช้ประเมินระดับการเปิดเผยข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐ โดยกำหนดให้หน่วยงานแสดงหลักฐานผ่านการระบุ URL ที่เชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์หลักของหน่วยงานในระบบ ITAS เพื่อให้สามารถตรวจสอบการเปิดเผยข้อมูลตามเกณฑ์ที่กำหนด และประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างสะดวกและต่อเนื่อง

สาระสำคัญของการเปลี่ยนแปลง (Key Change ปี ๒๕๖๙)

ในการประเมินประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ สำนักงาน ป.ป.ช. ได้ปรับปรุงแบบวัด OIT โดยมุ่งเน้น “คุณภาพของข้อมูล” และ “การตรวจสอบได้จริง” มากกว่าการพิจารณาเพียงการมีข้อมูลหรือเอกสาร โดยมีการเปลี่ยนแปลงสำคัญ คือ ปรับลดสัดส่วนคะแนนจากร้อยละ ๔๐ เหลือร้อยละ ๓๐ และเพิ่มความเข้มงวดของเกณฑ์การประเมิน การให้คะแนนยึดตามข้อมูลที่ปรากฏจริงบนเว็บไซต์ตาม URL ที่หน่วยงานระบุและอนุมัติในระบบ ITAS ใช้หลักเกณฑ์การให้คะแนนแบบ “มีหรือไม่มี” (๐ หรือ ๑๐๐ คะแนน) ข้อมูลต้องครบถ้วน ถูกต้อง เป็นปัจจุบัน และสามารถเข้าถึงได้ตลอดเวลา กำหนดให้หน่วยงานเชื่อมโยงข้อมูลสำคัญเข้าสู่ระบบบัญชีข้อมูลภาครัฐ (GD Catalog) โดยมีการปรับปรุงแบบวัด สรุปได้ดังนี้

ประเด็น	วิธีการดำเนินการ พ.ศ. ๒๕๖๘	วิธีการดำเนินการ พ.ศ. ๒๕๖๙
๑. สัดส่วนคะแนน	ร้อยละ ๔๐	ร้อยละ ๓๐ (ลดลงร้อยละ ๑๐)
๒. จำนวนข้อมูล	ข้อมูล จำนวน ๒๘ ข้อ	ข้อมูล จำนวน ๒๖ ข้อ
๓. การตอบและอนุมัติ	หน่วยงานเป็นผู้รายงานข้อมูล	หน่วยงานเป็นผู้รายงานข้อมูล
๔. หลักเกณฑ์การตอบ	๑) หน่วยงานต้องระบุ URL ที่เป็นเว็บไซต์หลักของหน่วยงานที่สามารถเข้าถึงได้ตามองค์ประกอบข้อมูลที่กำหนด ผ่านระบบ ITAS ๒) หน่วยงานต้องรักษาและคงสภาพเว็บไซต์ให้สามารถเข้าถึงได้ทุกช่วงเวลา และต้องเข้าถึงข้อมูลผ่าน URL ที่หน่วยงานระบุในระบบ ITAS ได้	๑) หน่วยงานต้องระบุ URL ที่เป็นเว็บไซต์หลักของหน่วยงานที่สามารถเข้าถึงได้ตามองค์ประกอบข้อมูลที่กำหนด ผ่านระบบ ITAS ๒) หน่วยงานระดับกรมหรือเทียบเท่า จำนวน ๑๖๐ หน่วยงาน ต้องนำข้อมูลตามแบบวัด OIT จำนวน ๗ ข้อ ได้แก่ O๒, O๕, O๗, O๙, O๑๖, O๑๘ และ O๒๒ เผยแพร่ในระบบ GD Catalog ให้ครบถ้วน และต้องนำ URL ที่ผ่านการอนุมัติจากระบบดังกล่าว ไปกรอกในระบบ ITAS เพื่อใช้ประกอบการประเมิน ๓) หน่วยงานต้องรักษาและคงสภาพเว็บไซต์ให้สามารถเข้าถึงได้ทุกช่วงเวลา และต้องเข้าถึงข้อมูลผ่าน URL ที่หน่วยงานระบุในระบบ ITAS ได้

ประเด็น	วิธีการดำเนินการ พ.ศ. ๒๕๖๘	วิธีการดำเนินการ พ.ศ. ๒๕๖๙
๕. เงื่อนไขการตอบ	<p>๑) หน่วยงานจะต้องตอบแบบวัด โดยแอดมินจะเป็นผู้ระบุ URL ของข้อมูลที่มีความครบถ้วน ตามองค์ประกอบข้อมูลของแต่ละข้อผ่านระบบ ITAS</p> <p>๒) ผู้บริหารของหน่วยงานจะเป็นผู้ตรวจสอบเพื่อยืนยันความครบถ้วน ถูกต้องของข้อมูลและอนุมัติคำตอบ ทุกข้อในแบบวัดของหน่วยงาน โดยหน่วยงานต้องดำเนินการอนุมัติ แบบวัดให้เสร็จสิ้นตามระยะเวลา ที่กำหนด</p>	<p>๑) หน่วยงานจะต้องตอบแบบวัด โดยแอดมินจะเป็นผู้ระบุ URL ของข้อมูลที่มีความครบถ้วน ตามองค์ประกอบข้อมูลของแต่ละข้อผ่านระบบ ITAS</p> <p>๒) ผู้บริหารของหน่วยงานจะเป็นผู้ ตรวจสอบเพื่อยืนยันความครบถ้วน ถูกต้องของข้อมูลและอนุมัติคำตอบ ทุกข้อในแบบวัดของหน่วยงาน โดยหน่วยงานต้องดำเนินการอนุมัติ แบบวัดให้เสร็จสิ้นตามระยะเวลา ที่กำหนด</p>
๖. การขอชี้แจงเพิ่มเติม	<p>๑) ชี้แจงบนเอกสารหลักฐานเดิม โดยหากองค์ประกอบด้านข้อมูล ครบถ้วนและเป็นไปตามที่หลักเกณฑ์ กำหนดข้อนั้นจะได้ ๑๐๐ คะแนน</p> <p>๒) ขอแก้ไขการเปิดเผยเอกสาร โดยหากองค์ประกอบด้านข้อมูลที่แก้ไขใหม่ครบถ้วนและเป็นไปตาม ที่หลักเกณฑ์กำหนดข้อนั้น จะได้ ๕๐ คะแนน</p>	<p>ชี้แจงบนเอกสารหลักฐานเดิม ที่หน่วยงานได้มีการตอบและอนุมัติ และเป็นข้อมูลที่ปรากฏในระบบ ITAS โดยหากองค์ประกอบด้านข้อมูล ครบถ้วนจะได้ ๑๐๐ คะแนน และหากไม่ครบถ้วนตามองค์ประกอบ จะได้ ๐ คะแนน</p>
๗. ตัวชี้วัด	๒ ตัวชี้วัด ได้แก่ การเปิดเผยข้อมูล และการป้องกันการทุจริต	๒ ตัวชี้วัด ได้แก่ การเปิดเผยข้อมูล และการป้องกันการทุจริต

รายละเอียดการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ

๑) การเชื่อมโยง GD Catalog หน่วยงานระดับกรมหรือเทียบเท่า (๑๖๐ หน่วยงาน) ต้องนำข้อมูล OIT จำนวน ๗ ข้อ ได้แก่ O๒, O๕, O๗, O๙, O๑๖, O๑๘ และ O๒๒ เผยแพร่ในระบบ GD Catalog และใช้ URL ที่ผ่านการอนุมัติไปประกอบการประเมินในระบบ ITAS

๒) การรักษาความพร้อมของข้อมูล หน่วยงานต้องคงสภาพเว็บไซต์และข้อมูลให้สามารถเข้าถึงได้ตลอดเวลา ผ่าน URL ที่ระบุในระบบ ITAS อย่างแท้จริง

การยกระดับมาตรฐานการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ (OIT)

๑) เพิ่มความเข้มงวดด้านคุณภาพข้อมูล มุ่งเน้นให้ข้อมูลต้องครบถ้วน ถูกต้อง เป็นปัจจุบัน และตรวจสอบได้จริง โดยใช้เกณฑ์แบบ ๐ หรือ ๑๐๐ คะแนน ส่งผลให้หน่วยงานต้องให้ความสำคัญกับคุณภาพ ข้อมูลมากขึ้น

๒) การบูรณาการข้อมูลภาครัฐ (GD Catalog) ส่งเสริมการพัฒนาข้อมูลเปิด (Open Data) และเชื่อมโยงข้อมูลเข้าสู่ระบบกลาง เพื่อให้ข้อมูลมีมาตรฐานเดียวกันและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อยอดได้

๓) การเปิดเผยข้อมูลที่เข้าถึงได้จริงและต่อเนื่อง ข้อมูลต้องสามารถเข้าถึงได้ตลอดเวลา ไม่ขาดช่วง และตรวจสอบได้จริง ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการสร้างความโปร่งใส ลดโอกาสการทุจริต และเสริมสร้างความเชื่อมั่นของประชาชน

๓.๒.๔ การปรับสัดส่วนคะแนนและตัวชี้วัดการประเมิน

๑) การเพิ่มน้ำหนักของมิติการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (EIT) การประเมิน ITA ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ได้ปรับเพิ่มสัดส่วนคะแนนของแบบวัด EIT เป็นร้อยละ ๔๐ ซึ่งสะท้อนถึงการให้ความสำคัญกับ “ประสบการณ์ของผู้รับบริการ” และ “มุมมองของประชาชน” มากยิ่งขึ้น โดยมุ่งให้ผลการประเมินสะท้อนคุณภาพการให้บริการและความโปร่งใสที่เกิดขึ้นจริงในทางปฏิบัติ

๒) การปรับสมดุลระหว่างการประเมินพฤติกรรมและเอกสาร สัดส่วนคะแนนของแบบวัด IIT ยังคงอยู่ที่ร้อยละ ๓๐ ขณะที่ OIT ถูกปรับลดลงเหลือร้อยละ ๓๐ การปรับสัดส่วนดังกล่าวสะท้อนแนวทางการประเมินที่มุ่งลดน้ำหนักการพิจารณา “การมีเอกสารหรือข้อมูล” เพียงอย่างเดียว ซึ่งเป็นมิติที่หน่วยงานส่วนใหญ่สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง และหันมาให้ความสำคัญกับ “พฤติกรรมการทำงานจริง” รวมถึง “การรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย” มากยิ่งขึ้น อันเป็นตัวชี้วัดที่สะท้อนระดับความโปร่งใสและคุณธรรมในการดำเนินงานได้อย่างเป็นรูปธรรม

๓) การปรับปรุงตัวชี้วัดให้สอดคล้องกับความเสี่ยง ตัวชี้วัดในการประเมินได้รับการปรับปรุงให้สอดคล้องกับประเด็นความเสี่ยงด้านการทุจริตที่เกิดขึ้นจริง โดยให้ความสำคัญกับประเด็นสำคัญ เช่น การใช้อำนาจในการปฏิบัติหน้าที่ การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ การบริหารงบประมาณ และความเสี่ยงในการติดต่อหรือรับบริการจากหน่วยงานภาครัฐ เพื่อให้การประเมินสามารถสะท้อนสถานการณ์จริงและใช้เป็นเครื่องมือในการป้องกันการทุจริตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๒.๕ กรอบระยะเวลาและขั้นตอนการประเมิน ITA ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

การดำเนินการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ได้กำหนดกรอบระยะเวลาและขั้นตอนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ โดยแบ่งออกเป็น ๓ ระยะเวลาสำคัญ ได้แก่ การนำเข้าข้อมูล การประเมินและตรวจสอบ การสรุปผลและประกาศผล เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และสามารถติดตามตรวจสอบได้ โดยในแต่ละขั้นตอนได้กำหนดให้มีการปิดระบบการส่งข้อมูล ภายในเวลา ๑๗.๐๐ น. ของแต่ละขั้นตอนการประเมิน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ขั้นตอนการดำเนินงาน	ระยะเวลาการดำเนินการ	ผู้ดำเนินการ
ส่วนที่ ๑ การนำเข้าข้อมูล (Data Input)		
๑.๑ การลงทะเบียนเข้าสู่ระบบ ITAS	๒ - ๓๑ มี.ค. ๖๙	หน่วยงานเข้าร่วมการประเมิน ITA
๑.๒ การจัดเก็บข้อมูลตามแบบวัด IIT และข้อคำถามเฉพาะ	๒ มี.ค. ๖๙ - ๓๐ ก.ย. ๖๙	สำนักงาน ป.ป.ช.
๑.๓ การจัดเก็บข้อมูลตามแบบวัด EIT และข้อคำถามเฉพาะ		หน่วยงานภายนอก
๑.๔ การนำข้อมูลขึ้นระบบบัญชีข้อมูลภาครัฐ (GD Catalog)	๒ มี.ค. ๖๙ - ๓๐ พ.ค. ๖๙	หน่วยงานเข้าร่วมการประเมิน ITA
๑.๕ การตรวจและอนุมัติการนำข้อมูลขึ้นระบบ GD Catalog	๒ มี.ค. ๖๙ - ๓๐ มิ.ย. ๖๙	หน่วยงานเข้าร่วมการประเมิน ITA
๑.๖ การตอบและอนุมัติแบบวัด OIT	๒ มี.ค. ๖๙ - ๓๐ มิ.ย. ๖๙	สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ขั้นตอนการดำเนินงาน	ระยะเวลาการดำเนินการ	ผู้ดำเนินการ
ส่วนที่ ๒ การประเมินและตรวจสอบ (Assessment & Verification)		
๒.๑ การตรวจให้คะแนนแบบวัด OIT รอบที่ ๑	๑ - ๓๑ ก.ค. ๖๙	สำนักงาน ป.ป.ช.
๒.๒ การเผยแพร่ผลการตรวจให้คะแนนแบบวัด OIT รอบที่ ๑ และการขอชี้แจงเพิ่มเติม	๑ - ๗ ส.ค. ๖๙	สำนักงาน ป.ป.ช. และหน่วยงานเข้าร่วมการประเมิน ITA
๒.๓ การตรวจให้คะแนนแบบวัด OIT รอบที่ ๒	๘ - ๒๑ ส.ค. ๖๙	สำนักงาน ป.ป.ช.
๒.๔ การกลั่นกรอง ตรวจสอบคุณภาพ และเก็บข้อมูลเพิ่มเติม	๒๒ ส.ค. ๖๙ - ๓๐ ก.ย. ๖๙	
๓. สรุปผลและประกาศผล (Conclusion & Announcement)		
๓.๑ การประมวลผลและจัดทำรายงานผลการประเมิน ITA	๑ - ๓๐ ก.ย. ๖๙	สำนักงาน ป.ป.ช.
๓.๒ การเสนอผลการประเมิน ITA ต่อคณะกรรมการ ITA และคณะกรรมการ ป.ป.ช.	ต.ค. ๖๙	
๓.๓ การประกาศผลการประเมิน ITA		
๓.๔ การแจ้งผลการประเมิน ITA ไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงาน	ช่วงไตรมาส ๑ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐	

ระยะที่ ๑ การนำเข้าข้อมูล เป็นขั้นตอนการเตรียมความพร้อมและจัดเก็บข้อมูลที่ใช้ในการประเมิน โดยหน่วยงานต้องดำเนินการลงทะเบียนเข้าสู่ระบบ ITAS จัดส่งฐานข้อมูลผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในและภายนอก เพื่อใช้ในการสุ่มกลุ่มตัวอย่างสำหรับการจัดเก็บข้อมูล IIT และ EIT รวมถึงการตอบและอนุมัติแบบวัด OIT และการนำข้อมูลเข้าสู่ระบบบัญชีข้อมูลภาครัฐ (GD Catalog) ทั้งนี้ การดำเนินการในระยะนี้มีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นฐานข้อมูลหลักในการประเมิน

ระยะที่ ๒ การประเมินและตรวจสอบ เป็นขั้นตอนการตรวจให้คะแนนและตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล โดยสำนักงาน ป.ป.ช. จะดำเนินการตรวจประเมินแบบวัด OIT รอบที่ ๑ เปิดเผยแพร่ให้หน่วยงานทราบ และเปิดโอกาสให้หน่วยงานชี้แจงเพิ่มเติม ก่อนดำเนินการตรวจประเมินรอบที่ ๒ รวมถึงการกลั่นกรอง ตรวจสอบคุณภาพข้อมูล และจัดเก็บข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อให้ผลการประเมินมีความถูกต้องและน่าเชื่อถือ

ระยะที่ ๓ การสรุปผลและประกาศผล เป็นขั้นตอนการประมวลผลคะแนนและจัดทำรายงานผลการประเมิน ITA เสนอผลต่อคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง และประกาศผลการประเมินอย่างเป็นทางการ รวมถึงการแจ้งผลให้หน่วยงานนำไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานในปีงบประมาณถัดไป

โดยสรุป การกำหนดกรอบระยะเวลาอย่างชัดเจนในแต่ละขั้นตอน พร้อมทั้งการกำหนดเวลาปิดระบบอย่างเคร่งครัด ส่งผลให้การดำเนินการประเมินมีมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ ลดความคลาดเคลื่อนของข้อมูล และเพิ่มความโปร่งใสในกระบวนการประเมินโดยรวม

๓.๓ ข้อเสนอเพื่อการยกระดับ AGRI-ITA สำหรับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

จากการปรับปรุงแบบการประเมิน ITA ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ซึ่งมุ่งเน้นการสะท้อน “พฤติกรรมการปฏิบัติงานจริง” และ “ประสบการณ์ของผู้รับบริการ” มากกว่าการประเมินเอกสาร ประกอบกับการปรับสัดส่วนคะแนนโดยเพิ่มน้ำหนักของ EIT และการนำข้อคำถามเฉพาะ (Specific Questions) ที่อ้างอิงจากข้อมูลสถิติเรื่องร้องเรียนการทุจริตมาใช้ในการประเมิน ส่งผลให้หน่วยงานจำเป็นต้องปรับแนวทางการดำเนินงานจาก “การเตรียมข้อมูลเพื่อให้ได้คะแนน” ไปสู่ “การพัฒนากระบวนการและพฤติกรรมการทำงานจริง” อย่างเป็นรูปธรรม และยั่งยืน

๓.๓.๑ การยกระดับพฤติกรรมและระบบภายในองค์กร (IIT Focus)

๑) การปรับตัวต่อรูปแบบการจัดเก็บข้อมูลที่สะท้อนข้อเท็จจริงขององค์กร การประเมิน IIT ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ มีการเปลี่ยนแปลงสำคัญ โดยสำนักงาน ป.ป.ช. เป็นผู้ดำเนินการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง และจัดเก็บข้อมูลโดยตรง ส่งผลให้ผลการประเมินสะท้อนมุมมองของบุคลากรภายในได้อย่างเป็นกลาง และใกล้เคียงความเป็นจริงมากยิ่งขึ้น ดังนั้น หน่วยงานจึงต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพของระบบงาน บรรยากาศขององค์กร และสภาพแวดล้อมในการทำงาน มากกว่าการบริหารจัดการเพื่อให้ได้คะแนน

๒) การกำกับดูแลการใช้อำนาจและการบริหารทรัพยากรอย่างโปร่งใสและเป็นระบบ หน่วยงานต้องกำหนดมาตรการควบคุมการใช้อำนาจของผู้บังคับบัญชา การบริหารงานบุคคล การใช้ทรัพย์สินของราชการ และการบริหารงบประมาณให้เป็นไปอย่างโปร่งใส ตรวจสอบได้ และลดการใช้ดุลยพินิจที่ไม่จำเป็น เพื่อป้องกันความเสี่ยงด้านการใช้อำนาจโดยมิชอบ ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญที่สะท้อนผ่านแบบวัด IIT

๓) การใช้ข้อคำถามเฉพาะเป็นเครื่องมือในการบริหารความเสี่ยงภายในองค์กร ข้อคำถามเฉพาะใน IIT ได้มุ่งเน้นไปที่พฤติกรรมเสี่ยงที่อาจนำไปสู่การทุจริต เช่น การใช้อำนาจโดยมิชอบ การจัดซื้อจัดจ้าง การเอื้อประโยชน์ และความไม่เป็นธรรมในการบริหารงาน หน่วยงานควรนำประเด็นดังกล่าวมาวิเคราะห์เพื่อกำหนดมาตรการควบคุมภายในและแนวทางป้องกันที่ชัดเจนและตรงจุด

๔) การเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ยึดหลักธรรมาภิบาล ผู้บริหารทุกระดับต้องแสดงบทบาทนำในการขับเคลื่อนองค์กรให้ยึดมั่นในความซื่อสัตย์สุจริต สร้างบรรยากาศการทำงานที่เปิดกว้าง โปร่งใส และส่งเสริมให้บุคลากรสามารถสะท้อนปัญหา แสดงความคิดเห็น หรือแจ้งเบาะแสการทุจริตได้อย่างปลอดภัย อันจะนำไปสู่การสร้างเชื่อมั่นและความยั่งยืนขององค์กรในระยะยาว

๓.๓.๒ การยกระดับคุณภาพการให้บริการภาครัฐ (EIT Focus)

๑) การปรับแนวคิดสู่การประเมินจากประสบการณ์จริงของผู้รับบริการ การประเมิน EIT ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ได้ปรับปรุงแบบการจัดเก็บข้อมูลโดยให้หน่วยงานภายนอก (Third Party) เป็นผู้ดำเนินการทั้งหมด ส่งผลให้ผลการประเมินสะท้อนประสบการณ์จริงของผู้รับบริการได้อย่างเป็นกลาง และน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น ดังนั้น หน่วยงานจึงจำเป็นต้องพัฒนาคุณภาพและสร้างความโปร่งใสในการให้บริการ ตั้งแต่ขั้นตอนการติดต่อ การให้ข้อมูล การพิจารณาอนุญาต ไปจนถึงการติดตามผล เพื่อให้ประชาชนได้รับบริการที่มีคุณภาพอย่างแท้จริง

๒) การยกระดับ EIT เป็นตัวชี้วัดหลักของความโปร่งใสในการให้บริการภาครัฐ การกำหนดสัดส่วนคะแนนของ EIT ที่ร้อยละ ๔๐ สะท้อนให้เห็นว่าการรับรู้และประสบการณ์ของผู้รับบริการเป็นองค์ประกอบสำคัญในการประเมินความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานจึงต้องให้ความสำคัญกับการให้บริการที่เป็นธรรม รวดเร็ว มีมาตรฐานเดียวกัน และปราศจากการเรียกรับผลประโยชน์หรือการเลือกปฏิบัติ

๓) การใช้ข้อคำถามเฉพาะเพื่อสะท้อนและจัดการความเสี่ยงในการให้บริการ ข้อคำถามเฉพาะใน EIT มุ่งเน้นประเด็นความเสี่ยงที่เกิดขึ้นในกระบวนการให้บริการ เช่น การเรียกรับผลประโยชน์ ความไม่เป็นธรรม และการใช้ดุลยพินิจโดยมิชอบ หน่วยงานจึงควรนำประเด็นดังกล่าวมาวิเคราะห์และปรับปรุงกระบวนการให้บริการให้มีความชัดเจน โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ในทุกขั้นตอน

๔) การพัฒนาระบบบริการเพื่อลดการใช้ดุลยพินิจ หน่วยงานควรกำหนดขั้นตอน ระยะเวลา และเงื่อนไขในการให้บริการอย่างชัดเจนเป็นมาตรฐานเดียวกัน พร้อมทั้งพัฒนาระบบบริการอิเล็กทรอนิกส์เพื่อลดการติดต่อแบบเผชิญหน้า ซึ่งเป็นจุดเสี่ยงต่อการทุจริต และเพิ่มความสะดวกรวดเร็ว และโปร่งใสในการให้บริการแก่ประชาชน

๕) การเสริมสร้างกลไกรับฟังความคิดเห็นและข้อร้องเรียนของผู้รับบริการ ควรพัฒนาช่องทางการรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และข้อร้องเรียนของผู้รับบริการให้เข้าถึงได้ง่าย สะดวก และมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้ในการปรับปรุงการให้บริการอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและความพึงพอใจของประชาชนต่อหน่วยงานภาครัฐ

๓.๓.๓ การยกระดับการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ (OIT Focus)

๑) การปรับแนวคิดจาก “การมีข้อมูล” สู่ “ข้อมูลที่สามารถใช้ประโยชน์ได้จริง” การประเมิน OIT ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ได้เปลี่ยนแนวทางจากการพิจารณาการมีข้อมูลหรือเอกสาร ไปสู่การให้ความสำคัญกับ “คุณภาพของข้อมูล” ที่สะท้อนการดำเนินงานจริงของหน่วยงาน โดยข้อมูลที่เปิดเผยต้องสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ ทั้งในด้านการตรวจสอบ การวิเคราะห์ และการมีส่วนร่วมของประชาชน มิใช่เพียงการจัดทำเอกสารเพื่อให้ผ่านเกณฑ์การประเมิน

๒) การพัฒนามาตรฐานข้อมูลและการเชื่อมโยงข้อมูลภาครัฐ หน่วยงานต้องจัดทำและเปิดเผยข้อมูลในรูปแบบข้อมูลเปิด (Open Data) ที่มีโครงสร้างและมาตรฐานเดียวกัน สามารถนำไปใช้ต่อยอดได้ และเชื่อมโยงกับระบบบัญชีข้อมูลภาครัฐ (GD Catalog) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการข้อมูลภาครัฐ และยกระดับความโปร่งใสในภาพรวมของประเทศ

๓) การเพิ่มความเข้มงวดของหลักเกณฑ์การประเมินและความครบถ้วนของข้อมูล การประเมิน OIT ใช้หลักเกณฑ์แบบ “มีหรือไม่มี” (๐ หรือ ๑๐๐ คะแนน) โดยหากข้อมูลไม่ครบถ้วนตามองค์ประกอบที่กำหนดจะไม่ได้รับคะแนน ส่งผลให้หน่วยงานต้องให้ความสำคัญกับความถูกต้อง ครบถ้วน และความสอดคล้องของข้อมูลในทุกมิติ

๔) การรักษาความเป็นปัจจุบันและความสามารถในการเข้าถึงข้อมูลของประชาชน หน่วยงานต้องดูแลให้ข้อมูลที่เปิดเผยมีความเป็นปัจจุบันอย่างสม่ำเสมอ และสามารถเข้าถึงได้ผ่านเว็บไซต์หลักของหน่วยงานอย่างสะดวกและต่อเนื่อง โดยต้องสามารถเข้าถึงได้จริงตาม URL ที่ระบุในระบบ ITAS เพื่อให้ประชาชนสามารถตรวจสอบข้อมูลได้ตลอดเวลา

๕) การใช้ข้อมูลเป็นเครื่องมือสร้างความโปร่งใสและลดความเสี่ยงการทุจริต การเปิดเผยข้อมูลอย่างมีคุณภาพและต่อเนื่องจะช่วยลดช่องว่างของข้อมูลระหว่างภาครัฐและประชาชน เพิ่มความสามารถในการตรวจสอบ และเป็นกลไกสำคัญในการป้องกันการทุจริตในระยะยาว

๓.๓.๔ การบริหารความเสี่ยงตามบริบทหน่วยงาน

๑) การใช้ข้อคำถามเฉพาะเป็นเครื่องมือวิเคราะห์ความเสี่ยงเชิงลึก การประเมิน ITA ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ได้พัฒนาข้อคำถามเฉพาะโดยอ้างอิงจากข้อมูลเรื่องร้องเรียนและกรณีทุจริตที่เกิดขึ้นจริงในอดีต ทำให้สามารถสะท้อน “จุดเสี่ยง” ของหน่วยงานได้อย่างตรงประเด็น หน่วยงานจึงควรนำข้อคำถามดังกล่าวมาใช้เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ความเสี่ยงภายในองค์กร เพื่อระบุช่องโหว่และกำหนดมาตรการป้องกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒) การกำหนดบริบทความเสี่ยงของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในกลุ่มเศรษฐกิจ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จัดอยู่ในกลุ่มหน่วยงานด้านเศรษฐกิจ ซึ่งมีการเกี่ยวข้องกับภารกิจขนาดใหญ่ การดำเนินโครงการภาครัฐ การจัดสรรทรัพยากร และการให้สิทธิหรืออนุญาตในหลายมิติ ส่งผลให้มีความเสี่ยงต่อการทุจริตในบางกระบวนการมากกว่าหน่วยงานทั่วไป จึงจำเป็นต้องกำหนดแนวทางบริหารความเสี่ยงให้สอดคล้องกับลักษณะภารกิจของแต่ละหน่วยงานในสังกัด

๓) การมุ่งเน้นประเด็นความเสี่ยงสำคัญในกระบวนการหลัก ประเด็นความเสี่ยงที่สำคัญ ได้แก่ การปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ การใช้และการจัดสรรที่ดิน การบริหารงบประมาณ และพฤติกรรมที่อาจเข้าข่ายความร้ายแรงผิดปกติหรือการเอื้อประโยชน์ ซึ่งเป็นประเด็นที่ปรากฏในข้อคำถามเฉพาะ และเป็นจุดที่ต้องได้รับการกำกับดูแลอย่างใกล้ชิด

๔) การกำหนดมาตรการเชิงรุกเพื่อป้องกันและควบคุมความเสี่ยง หน่วยงานควรจัดให้มีระบบบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริตอย่างเป็นระบบ โดยครอบคลุมตั้งแต่การระบุความเสี่ยง การวิเคราะห์ความเสี่ยง การกำหนดมาตรการควบคุม และการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการนำเทคโนโลยีและข้อมูลมาใช้ในการเฝ้าระวัง เพื่อให้สามารถป้องกันและลดโอกาสการเกิดการทุจริตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕) การบูรณาการการบริหารความเสี่ยงสู่การขับเคลื่อนเชิงนโยบายและการปฏิบัติ การบริหารความเสี่ยงไม่ควรจำกัดอยู่เพียงระดับโครงการหรือหน่วยงานย่อย แต่ควรบูรณาการเข้าสู่การกำหนดนโยบายและการบริหารจัดการในระดับองค์กร เพื่อให้เกิดการป้องกันการทุจริตอย่างเป็นระบบและยั่งยืน และสามารถเชื่อมโยงผลการประเมิน ITA ไปสู่การปรับปรุงการดำเนินงานในภาพรวมของกระทรวงได้อย่างแท้จริง

๓.๓.๕ การขับเคลื่อน AGRI-ITA ในระดับกระทรวง

๑) การกำหนด ITA เป็นวาระสำคัญในระดับนโยบายของกระทรวง การยกระดับ AGRI-ITA จำเป็นต้องกำหนดให้การประเมิน ITA เป็นวาระสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยบูรณาการเข้ากับแผนยุทธศาสตร์ แผนปฏิบัติราชการ และตัวชี้วัดผลการดำเนินงานของหน่วยงานในสังกัด เพื่อให้การขับเคลื่อนมีความชัดเจน เป็นรูปธรรม และเกิดผลสัมฤทธิ์ในระดับองค์กร

๒) การสร้างความสอดคล้องและการขับเคลื่อนในทิศทางเดียวกันของหน่วยงานในสังกัด หน่วยงานในสังกัดต้องดำเนินงานภายใต้กรอบแนวทางและเป้าหมายเดียวกัน โดยมีการกำหนดมาตรการ กลไก และแนวทางปฏิบัติที่สอดคล้องกันทั้งระบบ รวมถึงการกำกับติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ในภาพรวมของกระทรวงอย่างมีประสิทธิภาพ

๓) การใช้ผลการประเมิน ITA เป็นเครื่องมือในการพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่อง หน่วยงานควรนำผลการประเมิน ITA มาใช้เป็นข้อมูลในการวิเคราะห์จุดอ่อน จุดเสี่ยง และช่องว่างในการดำเนินงาน ทั้งในเชิงระบบและเชิงพฤติกรรม เพื่อกำหนดมาตรการปรับปรุงแก้ไขอย่างเป็นรูปธรรม และติดตามผลอย่างต่อเนื่องในแต่ละปีงบประมาณ

๔) การพัฒนาระบบสนับสนุนและกลไกการกำกับติดตามในระดับกระทรวง ควรจัดให้มีกลไกสนับสนุนการดำเนินงาน เช่น คณะทำงานหรือหน่วยงานกลางในการขับเคลื่อน AGRI-ITA การจัดทำฐานข้อมูลกลาง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างหน่วยงานในสังกัด และการพัฒนาศักยภาพบุคลากร เพื่อให้การดำเนินงานมีความต่อเนื่องและยั่งยืน

๕) การยกระดับ AGRI-ITA สู่ผลลัพธ์เชิงยุทธศาสตร์ของประเทศ การขับเคลื่อน AGRI-ITA อย่างมีประสิทธิภาพจะส่งผลให้เกิดการยกระดับความโปร่งใสของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ อันจะนำไปสู่การเสริมสร้างความเชื่อมั่นของเกษตรกร ประชาชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมทั้งสนับสนุนการยกระดับภาพลักษณ์ของประเทศในเวทีสากลในระยะยาว

โดยสรุป แนวทางการยกระดับ AGRI-ITA จำเป็นต้องดำเนินการอย่างบูรณาการทั้งในระดับบุคลากร ระบบงาน การให้บริการ และการเปิดเผยข้อมูล ควบคู่กับการบริหารความเสี่ยงตามบริบทภารกิจของกระทรวง โดยมีการขับเคลื่อนเชิงนโยบายในระดับกระทรวงอย่างชัดเจนและต่อเนื่อง ซึ่งจะทำให้การประเมิน ITA ไม่เพียงเครื่องมือวัดผล แต่เป็นกลไกสำคัญในการยกระดับธรรมาภิบาลของภาครัฐอย่างยั่งยืน

๓.๔ ประเด็นคำถาม ข้อชี้แจง และข้อควรระวังจากการบรรยาย AGRI-ITA ๒๕๖๙

จากการจัดกิจกรรมบรรยายเพื่อยกระดับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ (AGRI-ITA ๒๕๖๙) ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พบว่าหน่วยงานในสังกัดมีข้อสงสัย ข้อกังวล และประเด็นสอบถามจำนวนมาก อันเป็นผลจากการปรับเปลี่ยนรูปแบบการประเมิน ซึ่งให้ความสำคัญกับ “พฤติกรรมการปฏิบัติงานจริง” และ “คุณภาพของข้อมูลที่ตรวจสอบได้” มากยิ่งขึ้น ซึ่งวิทยากรได้ชี้แจงและให้ข้อสังเกตที่สำคัญ โดยสามารถจำแนกตามเครื่องมือการประเมิน ได้แก่ IIT EIT และ OIT ดังนี้

๓.๔.๑ ประเด็นคำถามและข้อชี้แจงตามแบบวัด IIT และ EIT

๑) การจัดเตรียมรายชื่อและการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยหน่วยงานกลาง

คำถาม : หน่วยงานสามารถคัดเลือกหรือกำหนดผู้ตอบแบบประเมินได้หรือไม่

คำตอบ : หน่วยงานไม่สามารถคัดเลือกหรือกำหนดผู้ตอบแบบประเมินได้ โดยหน่วยงาน

ดำเนินการจัดส่งข้อมูลบุคลากรที่ปฏิบัติงาน ๑ ปีขึ้นไป (ก่อนวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๘) ของหน่วยงานให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) โดยต้องจำแนกตามระดับตำแหน่ง เพื่อให้สำนักงาน ป.ป.ช. ดำเนินการสุ่มกลุ่มตัวอย่างและจัดเก็บข้อมูลโดยตรงตามหลักวิชาการ

สาระสำคัญและผลกระทบต่อการทำงานของหน่วยงาน

๑.๑) การเปลี่ยนแปลงของกระบวนการประเมิน

การปรับรูปแบบการจัดเก็บข้อมูลสะท้อนถึงการเปลี่ยนแปลงจากระบบเดิมที่หน่วยงานมีบทบาทในการบริหารจัดการผู้ตอบแบบประเมิน ไปสู่รูปแบบที่หน่วยงานเป็น “ผู้ถูกประเมินอย่างแท้จริง” โดยสำนักงาน ป.ป.ช. เป็นผู้ดำเนินการสุ่มกลุ่มตัวอย่างและจัดเก็บข้อมูลโดยตรงตามหลักวิชาการ

๑.๒) การยกระดับวิธีการจัดเก็บข้อมูลสู่เชิงคุณภาพ

การจัดเก็บข้อมูลแบบวัด IIT ใช้วิธีการสัมภาษณ์รายบุคคลหรือการสุ่มตรวจเชิงลึก เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สะท้อนพฤติกรรมปฏิบัติงานจริงของบุคลากร ขณะที่การจัดเก็บข้อมูลแบบวัด EIT ดำเนินการโดยหน่วยงานภายนอก เพื่อเสริมสร้างความเป็นกลาง ลดอคติ และป้องกันการแทรกแซงข้อมูล

๑.๓) การแก้ไขข้อจำกัดของการประเมินในอดีต

แนวทางดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหาที่เคยเกิดขึ้น เช่น การขึ้นาคำตอบหรือการรวมกลุ่มตอบแบบสอบถามในทิศทางเดียวกัน ซึ่งส่งผลให้ข้อมูลไม่สะท้อนข้อเท็จจริงขององค์กร โดยมุ่งเน้นให้การประเมินสะท้อน “พฤติกรรมจริง” ควบคู่กับความเป็นอิสระของกระบวนการประเมิน

๑.๔) ผลกระทบต่อแนวทางการดำเนินงานของหน่วยงาน

การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวส่งผลโดยตรงต่อหน่วยงาน โดยไม่สามารถบริหารจัดการกลุ่มเป้าหมายตอบแบบวัดได้เช่นในอดีต แต่ต้องมุ่งเน้นการพัฒนาระบบงาน วัฒนธรรมองค์กร และพฤติกรรมปฏิบัติงานของบุคลากรให้มีความโปร่งใส เป็นธรรม และตรวจสอบได้จริง เนื่องจากผลการประเมินจะสะท้อนจากประสบการณ์ตรงของผู้ปฏิบัติงานและผู้รับบริการอย่างเป็นรูปธรรม

โดยสรุป : การปรับบทบาทการจัดเก็บข้อมูลโดยให้หน่วยงานกลางเป็นผู้สุ่มและจัดเก็บข้อมูลโดยตรง ส่งผลให้กระบวนการประเมินมีความเป็นอิสระ โปร่งใส และสะท้อนข้อเท็จจริงมากยิ่งขึ้น ซึ่งหน่วยงานไม่สามารถกำหนดหรือควบคุมผู้ตอบแบบประเมินได้ จึงจำเป็นต้องปรับแนวทางการดำเนินงานไปสู่การพัฒนาระบบงานและพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานจริงของบุคลากร เพื่อให้ผลการประเมินสะท้อนคุณภาพการดำเนินงานขององค์กรอย่างแท้จริง

๒) การปรับรูปแบบการจัดเก็บข้อมูลสู่การสัมภาษณ์พฤติกรรม

คำถาม : การจัดเก็บข้อมูลยังคงเป็นเพียงแบบสอบถามทั่วไปหรือไม่

คำตอบ : การจัดเก็บข้อมูลในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ไม่ได้ใช้รูปแบบแบบสอบถามทั่วไปเพียงอย่างเดียว แต่มีการปรับเปลี่ยนเป็นการเก็บข้อมูลในลักษณะการสัมภาษณ์รายบุคคล โดยใช้ระยะเวลาประมาณ ๕-๑๐ นาทีต่อราย เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกที่สะท้อนการปฏิบัติงานจริงของบุคลากร

สาระสำคัญและผลกระทบต่อการทำงานของหน่วยงาน

๒.๑) การเปลี่ยนผ่านจากการประเมินเชิงปริมาณสู่เชิงคุณภาพ

การปรับรูปแบบการจัดเก็บข้อมูลดังกล่าวเป็นการเปลี่ยนแนวทางการตอบแบบสอบถามเชิงปริมาณ ไปสู่การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ผ่านการสัมภาษณ์รายบุคคล ซึ่งช่วยให้สามารถสะท้อนมุมมอง ประสบการณ์ และพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานของบุคลากรได้อย่างลึกซึ้งและตรงตามข้อเท็จจริงมากยิ่งขึ้น

๒.๒) การยกระดับการประเมินสู่การสะท้อนพฤติกรรมจริง

การใช้วิธีการสัมภาษณ์ทำให้การประเมินสามารถเจาะลึกถึงบริบทการทำงานจริงของบุคลากร ซึ่งแตกต่างจากการตอบแบบสอบถามที่อาจสะท้อนเพียงความคิดเห็นทั่วไป โดยแนวทางใหม่มุ่งเน้นให้ ITA เป็นเครื่องมือที่สามารถสะท้อน “พฤติกรรมจริง” ขององค์กรได้อย่างแท้จริง

๒.๓) การลดความเสี่ยงจากการแทรกแซงและการขึ้นาคำตอบ

การสัมภาษณ์รายบุคคลโดยเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ป.ป.ช. ช่วยลดโอกาสในการรวมกลุ่มตอบแบบสอบถามหรือการขึ้นาคำตอบ ซึ่งเคยเป็นข้อจำกัดสำคัญในอดีต อันส่งผลให้ข้อมูลมีความน่าเชื่อถือและเป็นกลางมากยิ่งขึ้น

๒.๔) ผลกระทบต่อการทำงานของหน่วยงาน

การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวส่งผลให้หน่วยงานต้องปรับแนวทางการดำเนินงานจากการเตรียมความพร้อมเพื่อการตอบแบบสอบถาม ไปสู่การพัฒนาพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานจริงของบุคลากรในทุกกระดับ เนื่องจากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์จะสะท้อนข้อเท็จจริงของการทำงานโดยตรง

โดยสรุป : การปรับรูปแบบการจัดเก็บข้อมูลสู่การสัมภาษณ์รายบุคคลในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ เป็นการเปลี่ยนผ่านสำคัญจากการประเมินที่อาศัยความคิดเห็นทั่วไป ไปสู่การสะท้อนพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานจริงของบุคลากรอย่างเป็นรูปธรรม ส่งผลให้หน่วยงานไม่สามารถกำกับหรือบริหารคำตอบได้เช่นเดิม แต่ต้องมุ่งพัฒนาระบบงานและพฤติกรรมการทำงานให้สอดคล้องกับหลักความโปร่งใสและตรวจสอบได้จริง เพื่อให้ผลการประเมินสะท้อนข้อเท็จจริงขององค์กรอย่างแท้จริง

๓) การกำหนดขอบเขตข้อมูลเพื่อสะท้อนสถานการณ์ปัจจุบัน

คำถาม : ผู้ตอบสามารถใช้ประสบการณ์ย้อนหลังในการตอบแบบประเมินได้หรือไม่

คำตอบ : ผู้ตอบต้องอ้างอิงประสบการณ์ การรับรู้ หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ เท่านั้น เพื่อให้ผลการประเมินสะท้อนสถานการณ์ปัจจุบันของหน่วยงานอย่างแท้จริง และลดอคติจากประสบการณ์ในอดีต

สาระสำคัญและผลกระทบต่อการทำงานของหน่วยงาน

๓.๑) การกำหนดกรอบเวลามาตรฐานเพื่อความถูกต้องของการประเมิน

การกำหนดให้ผู้ตอบใช้ข้อมูลเฉพาะในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ เป็นการสร้างมาตรฐานเดียวกันในการตอบแบบประเมินทั้งประเทศ ทำให้ผลการประเมินสามารถเปรียบเทียบได้อย่างเป็นธรรม และสะท้อนระดับคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงานในช่วงเวลาปัจจุบันได้อย่างแท้จริง

๓.๒) การลดอคติจากประสบการณ์ในอดีต

แนวทางการประเมินดังกล่าวมุ่งลดอิทธิพลของทัศนคติหรือประสบการณ์ในอดีต ทั้งในด้านบวกและด้านลบ ซึ่งอาจไม่สอดคล้องกับบริบทการดำเนินงานของหน่วยงานในปัจจุบัน รวมถึงป้องกันการนำพฤติกรรมของบุคลากรในอดีต เช่น ผู้ที่พ้นจากราชการแล้ว มาเป็นเกณฑ์ในการประเมินองค์กรในปัจจุบัน การกำหนดขอบเขตข้อมูลให้พิจารณาเฉพาะปีงบประมาณปัจจุบัน ถือเป็นกลไกสำคัญในการยกระดับการประเมิน ITA ให้สะท้อน “ข้อเท็จจริงของการดำเนินงานในปัจจุบัน” ได้อย่างแท้จริง ลดการยึดโยงกับภาพจำในอดีต และสอดคล้องกับแนวทางการประเมินรูปแบบใหม่ที่มุ่งเน้นพฤติกรรมการทำงานจริงขององค์กร

๓.๓) ผลกระทบต่อการสื่อสารและการบริหารภายในหน่วยงาน

หน่วยงานจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการสื่อสารภายใน เพื่อสร้างความเข้าใจ ที่ถูกต้องแก่บุคลากรเกี่ยวกับขอบเขตของการตอบแบบประเมิน โดยต้องเน้นย้ำให้บุคลากรใช้ข้อมูลเฉพาะ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ เท่านั้น ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่ผู้จัดเก็บข้อมูล ทั้งจากสำนักงาน ป.ป.ช. และหน่วยงาน ภายนอกจะมีบทบาทในการย้ำเตือนผู้ตอบก่อนการให้ข้อมูล เพื่อให้เกิดมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ

๓.๔) ผลต่อความเป็นธรรมของผลการประเมิน

การกำหนดกรอบเวลาอย่างชัดเจนช่วยคุ้มครองผลประโยชน์ของหน่วยงาน โดยทำให้ ผลการประเมินสะท้อนการดำเนินงานในปัจจุบันอย่างเป็นธรรม และลดความเสี่ยงที่คะแนนจะถูกกระทบจากเหตุการณ์ หรือปัญหาในอดีตที่ไม่ได้เกิดขึ้นในช่วงเวลาประเมิน

โดยสรุป : การกำหนดมาตรฐานกลางในการจัดเก็บข้อมูลโดยหน่วยงานภายนอกเป็นกลไก สำคัญในการยกระดับความน่าเชื่อถือ ความเป็นกลาง และความเป็นธรรมของการประเมิน EIT ซึ่งส่งผลให้ผลการ ประเมินสะท้อนประสบการณ์ของผู้รับบริการได้อย่างแท้จริง และผลักดันให้หน่วยงานต้องพัฒนาคุณภาพการ ให้บริการอย่างเป็นรูปธรรม

๔) การกำหนดมาตรฐานการจัดเก็บข้อมูลโดยหน่วยงานภายนอก

คำถาม : หน่วยงานภายนอกที่ดำเนินการจัดเก็บข้อมูล EIT มีมาตรฐานเดียวกันหรือไม่

คำตอบ : สำนักงาน ป.ป.ช. เป็นผู้กำหนดมาตรฐานกลางในการจัดเก็บข้อมูล และเป็นผู้ว่าจ้าง หน่วยงานภายนอก เช่น สถาบันการศึกษา หรือหน่วยงานทางวิชาการ ให้ดำเนินการจัดเก็บข้อมูล EIT ภายใต้ แนวทางและมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ พร้อมทั้งมีการกำกับควบคุมกระบวนการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ

สาระสำคัญและผลกระทบต่อการทำงานของหน่วยงาน

๔.๑) การกำหนดมาตรฐานกลางเพื่อความเป็นเอกภาพของข้อมูล

สำนักงาน ป.ป.ช. ได้กำหนดแนวทาง วิธีการ และขั้นตอนการจัดเก็บข้อมูล ให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ โดยกำกับหน่วยงานผู้รับจ้างให้ดำเนินการในทิศทางเดียวกัน เพื่อให้ข้อมูล ที่ได้มีความสอดคล้อง สามารถเปรียบเทียบได้ และสะท้อนภาพรวมของการดำเนินงานภาครัฐได้อย่างเป็นธรรม

๔.๒) การใช้หน่วยงานภายนอกเพื่อลดอคติและเพิ่มความน่าเชื่อถือ

การมอบหมายให้หน่วยงานภายนอกเป็นผู้จัดเก็บข้อมูลแทนหน่วยงาน มีวัตถุประสงค์เพื่อลดอคติ และลดความเสี่ยงจากการแทรกแซงข้อมูล ทำให้ผลการประเมินสามารถสะท้อนประสิทธิภาพของผู้รับบริการได้อย่างเป็นกลางและน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น

๔.๓) การกำกับควบคุมกระบวนการจัดเก็บข้อมูล

สำนักงาน ป.ป.ช. มีบทบาทในการควบคุมคุณภาพของกระบวนการจัดเก็บข้อมูล โดยกำหนดให้หน่วยงานผู้รับจ้างต้องจัดเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่มีความหลากหลาย ครอบคลุมทั้งภารกิจหลัก ภารกิจสนับสนุน และภารกิจด้านการจัดซื้อจัดจ้าง รวมทั้งต้องมีจำนวนผู้ตอบเกินกว่าค่าขั้นต่ำที่กำหนด เพื่อให้ผลการประเมินมีความน่าเชื่อถือทางสถิติ

๔.๔) การกำหนดกรอบการตอบเพื่อสะท้อนสถานการณ์ปัจจุบัน

มาตรฐานสำคัญที่กำหนดไว้คือ หน่วยงานผู้จัดเก็บข้อมูลต้องชี้แจงและเน้นย้ำให้ผู้ตอบพิจารณาเฉพาะประสบการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เท่านั้น เพื่อให้ผลการประเมินสะท้อนสถานการณ์ปัจจุบันอย่างแท้จริง และลดผลกระทบจากความทรงจำหรือทัศนคติในอดีต

๔.๕) ผลกระทบต่อการดำเนินงานของหน่วยงาน

ภายใต้รูปแบบดังกล่าว หน่วยงานไม่สามารถควบคุมหรือกำกับกระบวนการจัดเก็บข้อมูล EIT ได้เช่นในอดีต แต่ต้องมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพการให้บริการในทุกมิติ โดยเฉพาะ การติดต่อโดยตรงกับผู้รับบริการ เพื่อให้ประสบการณ์ของผู้รับบริการสะท้อนออกมาในเชิงบวกอย่างแท้จริง

โดยสรุป : การกำหนดมาตรฐานกลางและการใช้หน่วยงานภายนอกในการจัดเก็บข้อมูล EIT เป็นกลไกสำคัญในการยกระดับความเป็นกลาง ความน่าเชื่อถือ และความเป็นธรรมของการประเมิน ITA โดยมุ่งเน้นให้ผลการประเมินสะท้อน “ความโปร่งใสเชิงพฤติกรรม” ของหน่วยงานอย่างแท้จริง อันเป็นการเปลี่ยนผ่านจากการประเมินเอกสารไปสู่การประเมินตามข้อเท็จจริงของการดำเนินงานในปัจจุบัน

๕) การสำรวจกลุ่มตัวอย่างเพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วนตามเกณฑ์

คำถาม : หากผู้ถูกสุ่มไม่สามารถให้ข้อมูลได้ จะดำเนินการอย่างไร

คำตอบ : สำนักงาน ป.ป.ช. มีการจัดเตรียมรายชื่อกลุ่มตัวอย่างสำรองไว้ล่วงหน้า เพื่อให้สามารถจัดเก็บข้อมูลได้ครบถ้วนตามจำนวนที่กำหนดในกรณีที่ผู้ถูกสุ่มในลำดับแรกไม่สามารถให้ข้อมูลได้

สาระสำคัญและผลกระทบต่อการทำงานของหน่วยงาน

๕.๑) การบริหารจัดการกลุ่มตัวอย่าง

สำนักงาน ป.ป.ช. จะดำเนินการสุ่มรายชื่อกลุ่มตัวอย่างมากกว่าจำนวนขั้นต่ำที่กำหนด เช่น หากต้องการจำนวนขั้นต่ำ ๕๐ ราย อาจสุ่มรายชื่อประมาณ ๖๐-๗๐ ราย เพื่อใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างสำรองในกรณีที่ผู้ถูกสุ่มบางรายไม่สามารถเข้าร่วมการให้ข้อมูลได้

๕.๒) การรองรับข้อจำกัดในการจัดเก็บข้อมูล

การจัดเตรียมรายชื่อสำรองมีวัตถุประสงค์เพื่อรองรับสถานการณ์จริงในการลงพื้นที่ เช่น ผู้ถูกสุ่มติดภารกิจ ไม่สะดวก หรือไม่สามารถให้ข้อมูลได้ในเวลาที่กำหนด ทำให้สามารถดำเนินการจัดเก็บข้อมูลได้อย่างต่อเนื่องโดยไม่กระทบต่อจำนวนตัวอย่าง

๕.๓) การใช้มาตรฐานเดียวกันทั้ง IIT และ EIT

แนวทางการสำรวจกลุ่มตัวอย่างถูกนำมาใช้ทั้งในการจัดเก็บข้อมูล IIT โดยสำนักงาน ป.ป.ช. และการจัดเก็บข้อมูล EIT โดยหน่วยงานภายนอก เพื่อให้มั่นใจว่าจำนวนกลุ่มตัวอย่างเป็นไปตามหลักสถิติ และผลการประเมินมีความน่าเชื่อถือ

๕.๔) การเสริมสร้างความเป็นอิสระของกระบวนการประเมิน

การบริหารจัดการรายชื่อกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดอยู่ภายใต้การดำเนินการของสำนักงาน ป.ป.ช. และหน่วยงานภายนอก ทำให้หน่วยงานไม่ต้องมีบทบาทในการจัดหาผู้ตอบแบบประเมิน ลดความเสี่ยงจากการแทรกแซง และทำให้กระบวนการประเมินมีความเป็นอิสระมากยิ่งขึ้น

๕.๕) ผลกระทบต่อการดำเนินงานของหน่วยงาน

หน่วยงานไม่จำเป็นต้องดำเนินการจัดเตรียมหรือบริหารผู้ตอบแบบประเมิน เช่นในอดีต แต่ควรมุ่งเน้นการอำนวยความสะดวกในการประสานงาน เช่น การจัดสถานที่หรือเวลาในการสัมภาษณ์ เพื่อให้กระบวนการจัดเก็บข้อมูลเป็นไปอย่างราบรื่น และสะท้อนข้อมูลได้อย่างครบถ้วนตามข้อเท็จจริง

โดยสรุป : การจัดเตรียมกลุ่มตัวอย่างสำรองเป็นกลไกสำคัญในการรักษาคุณภาพและความครบถ้วนของข้อมูลตามหลักวิชาการ ช่วยให้การประเมิน ITA มีความน่าเชื่อถือและสะท้อนข้อเท็จจริงของหน่วยงานได้อย่างสมบูรณ์

๖) การนำข้อคำถามเฉพาะ (Specific Questions) มาใช้ในการประเมินเชิงความเสี่ยง

คำถาม : ข้อคำถามเฉพาะมีผลต่อคะแนน ITA หรือไม่ และมีวัตถุประสงค์อย่างไร

คำตอบ : ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ข้อคำถามเฉพาะจำนวน ๑๐ ข้อ จะยังไม่นำมารวมในคะแนน ITA หลัก ๑๐๐ คะแนน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินเชิงวิเคราะห์ความเสี่ยงของหน่วยงานในลักษณะนำร่อง

สาระสำคัญและผลกระทบต่อการทำงานของหน่วยงาน

๖.๑) การนำร่องเครื่องมือประเมินแบบจำแนกความเสี่ยงการทุจริตรายหน่วยงาน

ข้อคำถามเฉพาะเป็นการพัฒนาเครื่องมือประเมินในลักษณะใหม่ เพื่อให้สามารถสะท้อนความเสี่ยงการทุจริตเชิงลึกของแต่ละหน่วยงานได้อย่างตรงจุด โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ เป็นระยะทดลองใช้ เพื่อศึกษาความเหมาะสมของข้อคำถามและแนวโน้มข้อมูล ก่อนนำไปพัฒนาเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินในอนาคต

๖.๒) การพัฒนาข้อคำถามจากฐานข้อมูลความเสี่ยงการทุจริตจริง

ข้อคำถามดังกล่าวถูกพัฒนาขึ้นจากสถิติเรื่องราวร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบย้อนหลัง ๓ ปี และวิเคราะห์ตามลักษณะภารกิจของหน่วยงานในแต่ละกลุ่ม โดยหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์อยู่ในกลุ่มภารกิจด้านเศรษฐกิจ ซึ่งจะได้รับข้อคำถามที่สอดคล้องกับความเสี่ยงหลักของกลุ่ม เช่น การจัดซื้อจัดจ้าง การใช้งบประมาณ และการใช้อำนาจหน้าที่

๖.๓) การมุ่งเน้นพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริตเชิงลึก

ข้อคำถามเฉพาะจะมุ่งเน้นการตรวจสอบพฤติกรรมที่มีลักษณะเป็นความเสี่ยงเชิงลึก เช่น การเรียกรับผลประโยชน์ การกำหนดเงื่อนไขเอื้อประโยชน์ การตรวจรับงานไม่เป็นไปตามมาตรฐาน หรือการใช้จ่ายงบประมาณไม่สอดคล้องกับข้อเท็จจริง ซึ่งเป็นประเด็นที่ไม่สามารถสะท้อนผ่านคำถามทั่วไปได้อย่างชัดเจน

๖.๔) การใช้ผลการประเมินเพื่อวิเคราะห์และพัฒนาหน่วยงาน

แม้ว่าข้อคำถามเฉพาะจะยังไม่ถูกนำมาคิดคะแนนรวม แต่สำนักงาน ป.ป.ช. จะจัดทำผลการประเมินและแจ้งให้หน่วยงานทราบเป็นรายหน่วยงาน เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวิเคราะห์จุดเสี่ยงในภาพรวมหน่วยงาน และกำหนดมาตรการป้องกันการทุจริตได้อย่างตรงประเด็น

๖.๕) ข้อกำหนดด้านช่วงเวลาในการตอบแบบประเมิน

ผู้ตอบแบบประเมินต้องอ้างอิงประสบการณ์หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ เท่านั้น เพื่อให้ข้อมูลสะท้อนสถานการณ์ปัจจุบัน และเป็นไปตามหลักเกณฑ์การประเมินที่เน้นข้อเท็จจริง

๖.๖) ผลกระทบต่อการดำเนินงานของหน่วยงาน

การนำข้อคำถามเฉพาะมาใช้ แม้ยังไม่ส่งผลกระทบต่อคะแนนโดยตรง แต่ถือเป็นสัญญาณสำคัญของการเปลี่ยนแปลงสู่การประเมินเชิงความเสี่ยงการทุจริตรายหน่วยงานในอนาคต ดังนั้น หน่วยงานจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับผลการประเมินในการนำไปวิเคราะห์ปรับปรุงกระบวนการทำงาน และกำหนดมาตรการควบคุมภายในให้สอดคล้องกับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจริง เพื่อรองรับการประเมินที่มีความเข้มข้นมากยิ่งขึ้นในระยะต่อไป

โดยสรุป : ข้อคำถามเฉพาะ แม้ยังไม่ถูกนำมาคิดคะแนนในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ แต่ถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตเชิงลึกของหน่วยงาน โดยมุ่งเน้นการสะท้อนพฤติกรรมการทุจริตที่อาจไม่ปรากฏในตัวชี้วัดทั่วไป ทั้งนี้ หน่วยงานควรใช้ผลการประเมินในส่วนนี้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงกระบวนการทำงานและกำหนดมาตรการป้องกันความเสี่ยงอย่างเป็นระบบ เพื่อเตรียมความพร้อมรองรับการประเมินในอนาคตที่มีแนวโน้มเข้มข้นและเฉพาะเจาะจงมากยิ่งขึ้น

๓.๔.๒ ประเด็นข้อสังเกตและข้อควรระวังตามแบบวัดการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (OIT)

จากการประชุมยกระดับการประเมิน ITA ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ วิทยากรได้ให้ข้อสังเกตและข้อควรระวังในการจัดทำข้อมูลตามแบบวัด OIT ซึ่งสามารถเรียบเรียงในรูปแบบคำถามและคำตอบเพื่อให้เข้าใจและนำไปปฏิบัติได้อย่างชัดเจน ดังนี้

O๒ ข้อมูลผู้บริหาร

คำถาม : การแสดงข้อมูลผู้บริหาร โดยเฉพาะการแสดงข้อมูลหน่วยงานภายใต้การกำกับดูแลของรองผู้บริหาร ควรดำเนินการอย่างไรให้ถูกต้อง

คำตอบ : หน่วยงานต้องแสดงข้อมูลผู้บริหาร โดยเฉพาะรองผู้บริหารสูงสุด พร้อมระบุหน่วยงานหรือภารกิจที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของแต่ละท่านอย่างชัดเจน โดยสามารถแสดงในรูปแบบข้อความ แผนผังหรือเชื่อมโยงลิงก์ไปยังคำสั่งมอบหมายหน้าที่ ทั้งนี้ ข้อมูลต้องอยู่ในรูปแบบที่เป็นทางการ สามารถตรวจสอบได้ และสะท้อนโครงสร้างการบริหารงานจริงของหน่วยงาน

ข้อสังเกตและข้อควรระวังในการจัดทำข้อมูล

๑) ความชัดเจนของการกำกับดูแล การแสดงข้อมูลต้องระบุ “หน่วยงานหรือภารกิจที่กำกับดูแล” ของรองผู้บริหารแต่ละท่านอย่างชัดเจน หากระบุเพียงชื่อหรือตำแหน่งโดยไม่มีรายละเอียดหน่วยงานภายใต้การกำกับดูแล จะไม่สามารถสะท้อนความเชื่อมโยงของอำนาจหน้าที่ และมีความเสี่ยงไม่ได้คะแนนในองค์ประกอบนี้

๒) รูปแบบการนำเสนอที่ยืดหยุ่นแต่ต้องเป็นทางการ หน่วยงานสามารถนำเสนอข้อมูลได้หลายรูปแบบ เช่น การระบุข้อความต่อท้ายข้อมูลผู้บริหาร การจัดทำแผนผังการมอบหมายงาน และการเชื่อมโยงลิงก์ไปยังคำสั่งมอบหมายหน้าที่ ทั้งนี้เอกสารหรือข้อมูลที่ใช้ต้องเป็นทางการ และสามารถตรวจสอบย้อนกลับได้

๓) ความครบถ้วนและความเข้าใจของผู้ตรวจประเมิน กรณีใช้ลิงก์หลายส่วน หน่วยงานต้องจัดทำคำอธิบายในระบบ ITAS ให้ชัดเจนว่า ข้อมูลการกำกับดูแลอยู่ในลิงก์ใดหรือหน้าใดของเอกสาร เพื่อป้องกันความคลาดเคลื่อนในการตรวจ รวมถึงกรณีคำสั่งมอบหมายหน้าที่ระบุเลขที่ตำแหน่ง โดยไม่ระบุชื่อผู้บริหาร ต้องมีคำอธิบายเพิ่มเติมเพื่อระบุว่าเป็นบุคคลใด มิฉะนั้นผู้ตรวจอาจไม่สามารถตีความข้อมูลได้ถูกต้อง

๔) ความเป็นปัจจุบันของข้อมูล ข้อมูลที่แสดงต้องเป็นข้อมูลล่าสุด และสะท้อนการมอบหมายงานจริงในปัจุบันประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ หากใช้ข้อมูลเดิมหรือข้อมูลที่ไม่สอดคล้องกับโครงสร้างปัจจุบัน จะไม่ได้คะแนนในส่วนนี้

๕) เงื่อนไขเฉพาะสำหรับหน่วยงานระดับกรม หน่วยงานระดับกรมต้องนำข้อมูลไปเผยแพร่ในระบบ GD Catalog และนำ URL จากระบบดังกล่าวมาตอบในระบบ ITAS

โดยสรุป : ข้อ O๒ เป็นข้อที่สะท้อนความโปร่งใสของ “โครงสร้างการบริหารและการมอบหมายอำนาจ” โดยตรง หน่วยงานจึงต้องให้ความสำคัญกับความชัดเจน ความเป็นทางการ และความสามารถในการตรวจสอบข้อมูลอย่างเคร่งครัด เนื่องจากเป็นข้อที่มีความเสี่ยงสูงต่อการไม่ได้คะแนน หากข้อมูลไม่ครบถ้วนหรือไม่สามารถเชื่อมโยงได้อย่างถูกต้อง

O๓ ข้อมูลการติดต่อและช่องทางการสอบถาม

คำถาม : การจัดทำข้อมูลการติดต่อและช่องทางการสอบถามข้อมูลต่าง ๆ ต้องมีลักษณะอย่างไร

คำตอบ : หน่วยงานต้องแสดงข้อมูลการติดต่อที่ครบถ้วน โดยเฉพาะ E-mail ในรูปแบบตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี (อีเมลสารบรรณ) พร้อมทั้งแสดงแผนที่ตั้งในรูปแบบ Google Map ที่มีการปักหมุดสถานที่จริง โดยใช้ชื่อหน่วยงานให้ถูกต้อง และต้องมีช่องทางการสอบถามข้อมูลที่เป็นการสื่อสารสองทาง ซึ่งสามารถโต้ตอบได้จริงในภาพรวมของหน่วยงาน ทั้งนี้ ไม่สามารถใช้ Social Media เช่น Facebook, Instagram หรือ YouTube เป็นช่องทางตอบคำถามแทนได้

ข้อสังเกตและข้อควรระวังในการจัดทำข้อมูล

๑) ความถูกต้องของข้อมูลการติดต่อ หน่วยงานต้องแสดง “อีเมลสารบรรณ” ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีอย่างชัดเจน (เช่น saraban@...) แม้จะมีอีเมลรูปแบบอื่น เช่น Gmail หรือ Hotmail ต้องกำหนดอีเมลเพิ่มเติมให้เป็นไปตามระเบียบ โดยไม่สามารถใช้แทนกันได้ หากไม่มีอีเมลสารบรรณจะถือว่าองค์ประกอบไม่ครบ

๒) รูปแบบแผนที่ต้องเป็น Google Map เท่านั้น การแสดงแผนที่ต้องเป็น Google Map ในลักษณะ Embed หรือ Link ที่สามารถใช้งานได้จริง ไม่สามารถใช้รูปภาพแผนที่ (Screenshot / Infographic) แทนได้ และต้องตรวจสอบการปักหมุดให้เป็น “ชื่อหน่วยงานของตนเอง” อย่างถูกต้อง

๓) ความหมายของช่องทางการสอบถาม ช่องทางการสอบถามข้อมูลต้องสามารถโต้ตอบได้จริง เช่น Live Chat, Line Official, Webboard หรือ Chatbot และต้องเป็นช่องทางที่ใช้สำหรับตอบคำถามในภาพรวมของหน่วยงาน ไม่ใช่เฉพาะภารกิจใดภารกิจหนึ่ง

๔) ข้อจำกัดของ Social Media แพลตฟอร์ม Social Media เช่น Facebook, Instagram, YouTube หรือ TikTok ไม่ถือเป็นช่องทาง Q&A ตามเกณฑ์ เว้นแต่มีระบบ Chat ที่เชื่อมโยงกับเว็บไซต์หลักและสามารถระบุจุดการเข้าถึงได้อย่างชัดเจน

๕) ความเชื่อมโยงกับเว็บไซต์หลักของหน่วยงาน ลิงก์ที่นำมาตอบในระบบ ITAS ต้องสามารถเข้าถึงได้จากเว็บไซต์หลักของหน่วยงานอย่างชัดเจน ไม่ใช่ลิงก์ที่อยู่นอกระบบหรือไม่สามารถเชื่อมโยงกลับมายังเว็บไซต์หลักได้

๖) การใช้งานได้จริงของช่องทางการสอบถามข้อมูล แม้ในวันที่ตรวจประเมินจะยังไม่มีคำถาม - คำตอบ แต่ช่องทางดังกล่าวต้องสามารถใช้งานได้จริง ไม่เป็นเพียงลิงก์ที่ไม่ทำงาน หรือระบบที่ไม่สามารถโต้ตอบได้

โดยสรุป : ข้อ O๓ เป็นข้อที่สะท้อน “ความพร้อมในการสื่อสารและการให้บริการประชาชน” ของหน่วยงาน โดยเน้นทั้งความถูกต้องของข้อมูล (E-mail และแผนที่) และความสามารถในการสื่อสารสองทางอย่างแท้จริง หน่วยงานจึงต้องให้ความสำคัญกับความครบถ้วน ความถูกต้อง และการเข้าถึงได้จริงของข้อมูล เนื่องจากเป็นข้อที่มีความเสี่ยงสูงในการไม่ได้คะแนน หากใช้รูปแบบที่ไม่ตรงตามเกณฑ์ เช่น การใช้ภาพแผนที่หรือ Social Media แทนระบบที่กำหนด

๐๔ ข่าวประชาสัมพันธ์

คำถาม : การแสดงข่าวประชาสัมพันธ์และข่าวการพัฒนางานองค์กรต้องจัดไว้ในรูปแบบใด

คำตอบ : หน่วยงานสามารถแสดงข้อมูลข่าวประชาสัมพันธ์แยกส่วนจากข่าวพัฒนางานองค์กรในเว็บไซต์ได้ ไม่จำเป็นต้องอยู่ในหน้าเดียวกัน โดยต้องมีการอธิบายเพิ่มเติมอย่างชัดเจนในระบบ ITAS ว่าข้อมูลแต่ละส่วนอยู่ในตำแหน่งใดของเว็บไซต์ เพื่อให้สามารถตรวจสอบได้ครบถ้วน และต้องแสดงข้อมูลข่าวให้ครบทั้ง ๒ ประเภทตามเกณฑ์ที่กำหนด

ข้อสังเกตและข้อควรระวังในการจัดทำข้อมูล

๑) ความยืดหยุ่นของการจัดวางข้อมูล หน่วยงานสามารถจัดวางข่าวประชาสัมพันธ์ในหลายตำแหน่งของเว็บไซต์ได้ เช่น อยู่ในหมวดข่าวกิจกรรม ข่าวภารกิจ หรือหน้าของกอง/สำนัก ไม่จำเป็นต้องรวมอยู่ในหน้าเดียวกัน ทั้งนี้ การจัดวางต้องสะท้อนการเผยแพร่ข้อมูลจริงของหน่วยงาน

๒) การอธิบายเส้นทางการเข้าถึงข้อมูล แม้ข้อมูลจะอยู่คนละส่วนของเว็บไซต์ หน่วยงานต้องเขียนคำอธิบายในระบบ ITAS ให้ชัดเจน เช่น หน้าแรก > เมนูข่าว > ข่าวกิจกรรม > ลิงก์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้ตรวจสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ครบถ้วน หากไม่อธิบายชัดเจน มีความเสี่ยง “ตรวจไม่พบ = ไม่ได้คะแนน”

๓) การเข้าถึงจากเว็บไซต์หลัก ลิงก์ข่าวที่นำมาตอบต้องสามารถเข้าถึงได้จากเว็บไซต์หลักของหน่วยงาน ไม่ใช่ลิงก์ที่อยู่นอกระบบหรือไม่เชื่อมโยงกับหน้าเว็บไซต์หลัก

๔) ความครบถ้วนขององค์ประกอบข่าว หน่วยงานต้องแสดงข่าวให้ครบ ๒ ประเภท ได้แก่ ข่าวเกี่ยวกับการดำเนินงานตามภารกิจ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ และข่าวเกี่ยวกับการพัฒนางานองค์กร (เชื่อมโยงผล ITA หรือการปรับปรุงองค์กร) หากขาดประเภทใดประเภทหนึ่ง จะถือว่าองค์ประกอบไม่ครบ

๕) ความเป็นปัจจุบันและความสอดคล้องกับปีงบประมาณ ข่าวต้องเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ และสะท้อนการดำเนินงานจริง ไม่สามารถใช้ข่าวเก่าหรือข่าวที่ไม่เกี่ยวข้องได้

๖) ความเป็นจริงของเนื้อหา ข่าวการพัฒนางานองค์กรต้องสะท้อนกิจกรรมที่หน่วยงานดำเนินการจริง เช่น การประชุม การปรับปรุงระบบงาน หรือมาตรการที่เกิดขึ้นจริง ไม่สามารถนำข้อเสนอแนะของหน่วยงานอื่นมาแสดงแทนได้

๗) การเปลี่ยนแปลงสำคัญของปี ๒๕๖๙ ไม่ต้องแสดง QR Code สำหรับแบบวัด EIT บนเว็บไซต์ เนื่องจากกระบวนการจัดเก็บข้อมูลดำเนินการโดยหน่วยงานภายนอก

โดยสรุป : ข้อ ๐๔ เป็นข้อที่สะท้อน “ความโปร่งใสในการสื่อสารข้อมูลต่อสาธารณะ” โดยเน้นให้ข้อมูลสามารถเข้าถึงได้จริงและตรวจสอบได้ครบถ้วน แม้จะมีความยืดหยุ่นในการจัดวางข้อมูล แต่หน่วยงานต้องให้ความสำคัญกับการอธิบายเส้นทางการเข้าถึงข้อมูลและความครบถ้วนขององค์ประกอบข่าว

๐๕ แผนยุทธศาสตร์หรือแผนพัฒนาหน่วยงาน

คำถาม : สามารถใช้แผนฉบับร่างในการตอบแบบวัดได้หรือไม่

คำตอบ : ไม่สามารถใช้แผนฉบับร่างได้ โดยข้อมูลที่นำมาแสดงต้องเป็นแผนที่ได้รับอนุมัติ และมีผลบังคับใช้แล้ว โดยระยะเวลาบังคับใช้ครอบคลุมปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

ข้อสังเกตและข้อควรระวังในการจัดทำข้อมูล

๑) สถานะของแผนเป็นเงื่อนไขชี้ขาดคะแนน แผนที่นำมาเผยแพร่ต้องเป็น “ฉบับที่มีผลบังคับใช้แล้ว” เท่านั้น หากเป็นแผนฉบับร่าง (Draft) หรือเอกสารที่ยังไม่ผ่านการอนุมัติ จะถือว่าไม่ผ่านเกณฑ์และไม่ได้คะแนน

๒) ความสอดคล้องกับปีงบประมาณ แผนต้องครอบคลุมการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ และสะท้อนทิศทางการทำงานจริงของหน่วยงาน ไม่สามารถใช้แผนที่หมดอายุ หรือแผนที่ไม่ครอบคลุมช่วงเวลาประเมินได้

๓) ความครบถ้วนขององค์ประกอบ เอกสารต้องแสดงองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ หรือกลยุทธ์ เป้าหมาย และตัวชี้วัด โดย “เป้าหมาย” ต้องอยู่ในระดับยุทธศาสตร์ ไม่ใช่เป้าหมายของโครงการหรือกิจกรรมย่อย มิฉะนั้นจะสะท้อนว่าแผนยังไม่ครบในภาพรวม

๔) การอธิบายตำแหน่งข้อมูลในเอกสาร กรณีเอกสารมีจำนวนหลายหน้า หน่วยงานควรระบุ เลขหน้า หรือส่วนของเอกสารที่แสดงข้อมูลตามองค์ประกอบที่กำหนดในระบบ ITAS เพื่อให้ผู้ตรวจสอบสามารถเข้าถึง ข้อมูลได้อย่างถูกต้อง ลดการใช้ดุลพินิจ และเพิ่มความชัดเจนในการตรวจประเมิน

๕) เงื่อนไขเฉพาะสำหรับหน่วยงานระดับกรม หน่วยงานระดับกรมต้องนำแผนยุทธศาสตร์ หรือแผนพัฒนาไปเผยแพร่ในระบบ GD Catalog และนำ URL จากระบบดังกล่าวมาตอบในระบบ ITAS ควบคู่กับ เว็บไซต์หลัก

โดยสรุป : ข้อ ๐๕ เป็นข้อที่สะท้อน “ทิศทางพัฒนาองค์กรในระยะมากกว่า ๑ ปี” โดยเน้น ให้ข้อมูลเป็นแผนที่ได้รับการอนุมัติและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง หน่วยงานจึงต้องให้ความสำคัญกับสถานะ ของเอกสาร ความครบถ้วนขององค์ประกอบ และความสามารถในการตรวจสอบข้อมูลอย่างชัดเจน เนื่องจาก เป็นข้อที่มีความเสี่ยงสูงต่อการไม่ได้คะแนน หากใช้แผนฉบับร่างหรือข้อมูลไม่ครบถ้วน

๐๖ แผนและความก้าวหน้าในการดำเนินงานและการใช้งบประมาณประจำปีงบประมาณ

พ.ศ. ๒๕๖๙

คำถาม : การแสดงข้อมูลแผนและความก้าวหน้าต้องมีความสัมพันธ์กันอย่างไร

คำตอบ : ข้อมูลแผนและความก้าวหน้าในการดำเนินงานต้องมีความสอดคล้องกัน โดยโครงการหรือกิจกรรมที่ปรากฏในแผนต้องมีการรายงานผลความก้าวหน้าครบถ้วนทุกรายการ หากโครงการใด ไม่ได้ดำเนินการหรือมีการยกเลิก ต้องระบุสถานะให้ชัดเจน ไม่สามารถเว้นว่างข้อมูลได้

ข้อสังเกตและข้อควรระวังในการจัดทำข้อมูล

๑) ความสอดคล้องระหว่างแผนกับผลการดำเนินงาน จำนวนโครงการหรือกิจกรรมในแผน ต้องตรงกับรายงานผลความก้าวหน้าแบบครบถ้วนทุกรายการ ไม่สามารถเลือกเฉพาะโครงการที่ดำเนินการแล้วมา รายงานได้

๒) การแสดงสถานะโครงการ ในกรณีที่โครงการยังไม่เริ่มดำเนินการ ต้องระบุสถานะ เช่น “ยังไม่ได้ดำเนินการ” หรือ “อยู่ระหว่างเตรียมการ” และในกรณีที่มีการยกเลิก ต้องระบุว่า “ยกเลิกโครงการ” อย่างชัดเจน ไม่สามารถตัดออกจากรายงานได้

๓) ข้อกำหนดสำคัญ ห้ามเว้นว่างข้อมูล ทุกโครงการต้องมีข้อมูลครบทุกองค์ประกอบ เช่น ผลการดำเนินงาน งบประมาณที่ได้รับจัดสรร ผลการใช้จ่าย และระยะเวลาหากไม่มีการดำเนินการหรือไม่มี การใช้จ่ายงบประมาณ ต้องระบุค่าเป็น “๐” หรือข้อความ เช่น “ยังไม่มีงบเบิกจ่าย” การเว้นว่างแม้เพียงช่องเดียว มีความเสี่ยงทำให้ไม่ได้คะแนนทั้งข้อ

๔) ความถูกต้องของช่วงเวลา ต้องแยกความแตกต่างระหว่าง “ระยะเวลาตามแผน” กับ “ระยะเวลาที่ดำเนินการจริง” อย่างชัดเจน เพื่อป้องกันความคลาดเคลื่อนในการตรวจสอบ

๕) รูปแบบการจัดทำเอกสาร สามารถจัดทำแผนและรายงานผลไว้ในเอกสารเดียวกันได้ แต่ต้องแยกหัวข้อให้ชัดเจนว่า ส่วนใดคือ “แผน” และส่วนใดคือ “ผลการดำเนินงาน”

โดยสรุป : ข้อ 0๖ เป็นข้อที่สะท้อนความโปร่งใสในการติดตามผลการดำเนินงานของหน่วยงาน โดยเน้นความครบถ้วนและความสอดคล้องของข้อมูลอย่างเคร่งครัด หน่วยงานต้องรายงานข้อมูลทุกโครงการอย่างครบถ้วน ไม่เว้นว่าง และสามารถตรวจสอบได้ เนื่องจากเป็นข้อที่มีความเสี่ยงสูงต่อการไม่ได้คะแนน หากข้อมูลไม่ครบหรือไม่สอดคล้องกัน

0๘ คู่มือการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

คำถาม : การจัดทำคู่มือสามารถใช้รูปแบบใดได้บ้าง และต้องระบุข้อมูลอย่างไร

คำตอบ : หน่วยงานสามารถจัดทำคู่มือในรูปแบบเอกสารหรือ Infographic ได้ โดยต้องเป็นคู่มือที่ใช้ในการปฏิบัติงานภายในหน่วยงาน และต้องแสดงข้อมูลอย่างน้อย ๓ งาน โดยในแต่ละงานต้องมีองค์ประกอบครบถ้วน ได้แก่ ชื่องาน วิธีการหรือขั้นตอน ระยะเวลา และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ การแสดงกฎหมายสามารถระบุเฉพาะชื่อกฎหมายหรือมาตรา ไม่จำเป็นต้องแสดงเนื้อหาทั้งฉบับ

ข้อสังเกตและข้อควรระวังในการจัดทำข้อมูล

๑) ลักษณะของคู่มือต้องใช้จริงในหน่วยงาน คู่มือที่นำมาแสดงต้องเป็นคู่มือสำหรับเจ้าหน้าที่ใช้ปฏิบัติงานภายในหน่วยงาน ไม่ใช่คู่มือสำหรับประชาชน หากเป็นคู่มือสำหรับผู้รับบริการจะไม่ตรงตามเกณฑ์ของข้อนี้

๒) รูปแบบการนำเสนอมีความยืดหยุ่น แต่ต้องครบองค์ประกอบ สามารถจัดทำเป็นเอกสารหรือ Infographic ได้ แต่ต้องแสดงข้อมูลให้ครบถ้วนตามที่กำหนด มิใช่เน้นเพียงความสวยงามโดยขาดสาระสำคัญ

๓) จำนวนงานที่ต้องแสดง ต้องแสดงคู่มืออย่างน้อย ๓ งาน โดยควรจัดทำมากกว่าขั้นต่ำ เพื่อป้องกันกรณีที่บางงานมีองค์ประกอบไม่ครบ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อคะแนน

๔) องค์ประกอบบังคับของแต่ละงาน ในแต่ละงานต้องมีข้อมูลครบ ๔ องค์ประกอบ ได้แก่ ชื่อรายการงาน ขั้นตอนหรือวิธีการปฏิบัติงาน ระยะเวลาที่ใช้ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง หากขาดองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่ง จะถือว่าไม่ผ่านเกณฑ์

๕) การแสดงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง สามารถระบุเฉพาะชื่อกฎหมาย หรือระบุมตราที่เกี่ยวข้องได้ ไม่จำเป็นต้องแสดงเนื้อหาทั้งฉบับ แต่ควรระบุให้ชัดเจนเพื่อให้สามารถตรวจสอบได้

๖) การอธิบายตำแหน่งข้อมูลในเอกสาร หน่วยงานควรระบุคำอธิบายในระบบ ITAS ให้ชัดเจนว่า ข้อมูลแต่ละองค์ประกอบอยู่ในหน้าใดของเอกสาร เพื่อความสะดวกในการตรวจและลดการใช้ดุลพินิจของผู้ประเมิน

๗) การระบุช่วงเวลาของคู่มือปฏิบัติงาน หน่วยงานควรหลีกเลี่ยงการระบุช่วงเวลาเฉพาะ เช่น ปีงบประมาณ ในลักษณะที่อาจทำให้คู่มือถูกตีความว่าใช้ได้เฉพาะช่วงเวลาใดช่วงเวลาหนึ่ง ทั้งนี้ คู่มือควรมีลักษณะเป็นแนวทางปฏิบัติงานที่สามารถใช้ได้อย่างต่อเนื่อง และสะท้อนการดำเนินงานในปัจจุบัน หากมีการปรับปรุงควรแสดงเป็นฉบับล่าสุดหรือระบุสถานะให้ชัดเจน เพื่อให้สอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินที่มุ่งเน้นข้อมูลที่เป็นปัจจุบันและใช้ได้จริง

โดยสรุป : ข้อ 0๘ เป็นข้อที่สะท้อนความเป็นระบบของการปฏิบัติงานภายในหน่วยงาน โดยเน้นให้มีคู่มือที่สามารถนำไปใช้ได้จริง มีองค์ประกอบครบถ้วน และตรวจสอบได้อย่างชัดเจน หน่วยงานจึงต้องให้ความสำคัญกับความครบถ้วนของข้อมูลมากกว่ารูปแบบการนำเสนอ เนื่องจากเป็นข้อที่มีความเสี่ยงสูงต่อการไม่ได้คะแนน หากข้อมูลไม่ครบตามเกณฑ์ที่กำหนด

๐๙ คู่มือหรือแนวทางการขอรับบริการสำหรับผู้รับบริการหรือผู้มาติดต่อ

คำถาม : กรณีไม่มีค่าธรรมเนียมหรือไม่มีเอกสารประกอบ ต้องดำเนินการอย่างไร

คำตอบ : หน่วยงานต้องระบุให้ชัดเจนว่า “ไม่มีค่าธรรมเนียม” หรือ “ไม่มีเอกสารประกอบ”

ในคู่มือ โดยไม่สามารถเว้นว่างข้อมูลได้ และต้องจัดทำคู่มือสำหรับผู้รับบริการภายนอกอย่างน้อย ๓ งาน พร้อมแสดงองค์ประกอบข้อมูลให้ครบถ้วนตามที่กำหนด

ข้อสังเกตและข้อควรระวังในการจัดทำข้อมูล

๑) การระบุกรณีไม่มีข้อมูล ในกรณีที่ไม่มีค่าธรรมเนียมหรือไม่มีเอกสารประกอบ ต้องระบุข้อความให้ชัดเจน เช่น “ไม่มีค่าธรรมเนียม” หรือ “ไม่มีเอกสารประกอบ” ไม่สามารถเว้นว่างหรือใช้คำว่า “ไม่มีข้อมูล” เนื่องจากจะถูกตีความว่าข้อมูลไม่ครบถ้วน

๒) ลักษณะของคู่มือต้องเป็นสำหรับผู้รับบริการภายนอก คู่มือต้องจัดทำสำหรับประชาชนหรือผู้มาติดต่อรับบริการ ไม่ใช่คู่มือสำหรับเจ้าหน้าที่ภายใน ซึ่งเป็นคนละส่วนกับข้อ ๐๘

๓) จำนวนงานที่ต้องแสดง ต้องจัดทำคู่มืออย่างน้อย ๓ งานบริการ โดยแต่ละงานต้องมีข้อมูลครบถ้วน หากจำนวนไม่ครบหรือบางงานขาดองค์ประกอบ จะไม่ผ่านเกณฑ์

๔) องค์ประกอบบังคับของคู่มือ ในแต่ละงานต้องมีข้อมูลครบถ้วน ได้แก่ ชื่องานบริการ ขั้นตอนหรือวิธีการขอรับบริการ ระยะเวลาที่ใช้ ช่องทางการให้บริการ ค่าธรรมเนียม (หากไม่มีต้องระบุว่าไม่มี) เอกสารหลักฐานประกอบ (หากไม่มีต้องระบุว่าไม่มี)

๕) ข้อกำหนดสำคัญ ห้ามเว้นว่างข้อมูล หากมีการเว้นว่างในองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งหรือข้อมูลไม่ครบทั้ง ๓ งาน จะไม่ได้คะแนน เนื่องจากไม่มีการให้คะแนนบางส่วน

๖) เงื่อนไขเฉพาะสำหรับหน่วยงานระดับกรม หน่วยงานระดับกรมต้องนำข้อมูลไปเผยแพร่ในระบบ GD Catalog และใช้ URL ดังกล่าวในการตอบในระบบ ITAS

๗) ความเป็นปัจจุบันของคู่มือ ไม่ควรระบุชื่อคู่มือเป็นปีงบประมาณ หากเนื้อหายังใช้งานได้อยู่ เพื่อหลีกเลี่ยงการถูกตีความว่าข้อมูลไม่เป็นปัจจุบัน

โดยสรุป : ข้อ ๐๙ เป็นข้อที่สะท้อนความชัดเจนและความโปร่งใสในการให้บริการประชาชน โดยเน้นให้ข้อมูลครบถ้วน เข้าใจง่าย และสามารถนำไปใช้ได้จริง หน่วยงานต้องให้ความสำคัญกับการระบุข้อมูลให้ครบทุกองค์ประกอบ โดยเฉพาะกรณี “ไม่มีข้อมูล” ที่ต้องแสดงให้ชัดเจน เนื่องจากเป็นข้อที่มีความเสี่ยงสูงต่อการไม่ได้คะแนน หากมีการเว้นว่างหรือข้อมูลไม่ครบถ้วน

๐๑๐ ระบบการให้บริการผ่านช่องทางออนไลน์ (E-Service)

คำถาม : ช่องทาง Q&A สามารถใช้แทนระบบการให้บริการออนไลน์ได้หรือไม่

คำตอบ : ไม่สามารถใช้แทนได้ โดยระบบการให้บริการผ่านช่องทางออนไลน์ต้องเป็นระบบที่ให้บริการแก่บุคคลภายนอก และสามารถดำเนินการได้ครบทุกขั้นตอนผ่านระบบดิจิทัล โดยไม่ต้องเดินทางมายังหน่วยงาน ทั้งนี้ การจัดทำสถิติการขอรับบริการผ่าน E-Service หากในช่วงเวลาใดไม่มีผู้รับบริการ ต้องแสดงข้อมูลเป็น “๐” อย่างชัดเจน ไม่สามารถเว้นว่างได้

ข้อสังเกตและข้อควรระวังในการจัดทำข้อมูล

๑) ความแตกต่างระหว่างระบบบริการกับช่องทางสอบถาม ระบบการให้บริการออนไลน์ต้องเป็น “ระบบบริการ” ที่ผู้ใช้สามารถดำเนินการตามขั้นตอนของงานบริการได้จริง ไม่ใช่เพียงช่องทางสอบถามข้อมูล เช่น แชตหรือระบบตอบคำถาม ซึ่งเป็นคนละวัตถุประสงค์กับข้อ ๐๓

๒) ลักษณะของระบบต้องให้บริการครบกระบวนการ ระบบต้องรองรับการให้บริการ ตั้งแต่ต้นจนจบ เช่น การยื่นคำขอ การติดตามสถานะ และการรับผลผ่านระบบ หากเป็นเพียงระบบจองคิวเพื่อมาติดต่อที่หน่วยงาน จะไม่ถือว่าเป็นระบบบริการออนไลน์ตามเกณฑ์

๓) กลุ่มเป้าหมายต้องเป็นบุคคลภายนอก ระบบต้องเปิดให้ประชาชนหรือผู้รับบริการ ภายนอกใช้งานได้จริง ระบบที่ใช้เฉพาะภายในหน่วยงาน เช่น ระบบจองห้องประชุม หรือระบบงานภายใน ไม่สามารถนำมาตอบได้

๔) การแสดงสถิติผู้รับบริการ หน่วยงานต้องแสดงข้อมูลจำนวนผู้รับบริการผ่านระบบ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ โดยจัดทำข้อมูลเป็นรายเดือนหรือรายไตรมาส เพื่อสะท้อนจำนวนผู้ใช้งานจริงของระบบ

๕) ข้อกำหนดสำคัญ ห้ามเว้นว่างข้อมูล ในกรณีที่ไม่มีผู้รับบริการในช่วงเวลาใด ต้องระบุ เป็น “๐” อย่างชัดเจน ไม่สามารถเว้นว่างได้ หากมีช่องว่างจะถูกตีความว่าข้อมูลไม่ครบถ้วนและมีความเสี่ยงไม่ได้คะแนน

๖) การเข้าถึงระบบต้องใช้งานได้จริง ลิงก์ระบบต้องสามารถเข้าใช้งานได้จริง ไม่เป็นเพียง หน้าจอแสดงตัวอย่าง หรือระบบที่ไม่เปิดให้ใช้งาน เนื่องจากผู้ตรวจต้องสามารถเข้าไปตรวจสอบการให้บริการได้

โดยสรุป : ข้อ ๐๑๐ เป็นข้อที่สะท้อนความพร้อมของหน่วยงานในการให้บริการประชาชน ผ่านระบบดิจิทัลอย่างแท้จริง โดยเน้นให้เป็นระบบที่ใช้งานได้จริง ครบกระบวนการ และมีข้อมูลสถิติรองรับ หน่วยงานจึงต้องให้ความสำคัญกับการแยกความแตกต่างระหว่าง “ระบบบริการ” กับ “ช่องทางสอบถาม” และ ต้องแสดงข้อมูลให้ครบถ้วนโดยไม่เว้นว่าง เนื่องจากเป็นข้อที่มีความเสี่ยงสูงต่อการไม่ได้คะแนน หากระบบที่เปิดเผยแพร่ ไม่ตรงตามนิยามหรือข้อมูลไม่ครบ

๐๑๑ สรุปผลการจัดซื้อจัดจ้างหรือการจัดหาพัสดุรายเดือน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

(แบบ สขร.๑)

คำถาม : การจัดทำข้อมูลตามแบบ สขร.๑ ต้องระวังเรื่องใดเป็นสำคัญ

คำตอบ : หน่วยงานต้องจัดทำข้อมูลตามแบบฟอร์ม สขร.๑ ตามประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการอย่างครบถ้วนทุกช่อง โดยห้ามปรับลดหรือรวมรายละเอียดในแบบฟอร์ม และต้องครอบคลุม ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างทุกงบประมาณและทุกวงเงิน ทั้งนี้ ในกรณีที่ไม่มีการจัดซื้อจัดจ้างในเดือนใด ต้องระบุให้ชัดเจน ว่า “ไม่มีการจัดซื้อจัดจ้างในเดือนนั้น” และข้อมูลในไฟล์ทุกรูปแบบต้องตรงกันโดยไม่มี ความคลาดเคลื่อน

ข้อสังเกตและข้อควรระวังในการจัดทำข้อมูล

๑) การใช้แบบฟอร์มมาตรฐาน ต้องใช้แบบฟอร์ม สขร.๑ ตามที่กำหนด ไม่ควรปรับเปลี่ยน รูปแบบ ลดคอลัมน์ หรือรวมข้อมูลบางช่องเข้าด้วยกัน

๒) ความสอดคล้องของข้อมูลระหว่างไฟล์ ข้อมูลในไฟล์ PDF และไฟล์ Excel หรือ CSV ต้องตรงกันทุกประการ หากพบความคลาดเคลื่อนแม้เพียงเล็กน้อย จะถูกพิจารณาให้ “ไม่ได้คะแนน”

๓) ความครบถ้วนของขอบเขตงบประมาณ ต้องรายงานข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างจาก ทุกงบประมาณ และทุกวงเงิน รวมถึงรายการขนาดเล็กที่ไม่ได้ดำเนินการผ่านระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ (e-GP) ก็ต้องนำมารวมในแบบ สขร.๑ ด้วย

๔) ข้อกำหนดสำคัญ ห้ามเว้นว่างข้อมูลในตาราง ทุกช่องในแบบฟอร์มต้องมีข้อมูลครบถ้วน หากไม่มีข้อมูลในช่องใด ต้องระบุค่าให้ชัดเจน เช่น เลขที่และวันที่ของสัญญา หากไม่มีต้องระบุเหตุผลตามข้อกำหนด หรือวิธีปฏิบัติ ห้ามเว้นว่างโดยเด็ดขาด เนื่องจากจะถูกตีความว่าข้อมูลไม่สมบูรณ์

๕) การแสดงข้อมูลในกรณีที่ไม่มีรายการจัดซื้อจัดจ้าง ในเดือนที่ไม่มีการจัดซื้อจัดจ้าง ต้องจัดทำรายงานประจำเดือนนั้นและระบุข้อความว่า “ไม่มีการจัดซื้อจัดจ้างในเดือนนี้” ไม่สามารถข้ามเดือน หรือไม่แสดงข้อมูลได้

๖) ความครบถ้วนของช่วงเวลาในการรายงาน สำหรับรอบการประเมิน ๖ เดือนแรก ต้องแสดงข้อมูลครบทุกเดือนตามเวลาที่กำหนด โดยต้องมีไฟล์ข้อมูลทั้ง ๒ รูปแบบในทุกเดือนอย่างครบถ้วน

๗) การรวบรวมข้อมูลของหน่วยงานในสังกัด กรณีหน่วยงานมีหน่วยงานส่วนกลางตั้งอยู่ในภูมิภาค ต้องรวบรวมข้อมูลทั้งหมดให้ครบถ้วน โดยอาจจัดทำเป็นไฟล์เดียวหรือแยกตามส่วนงาน แต่ต้องมีคำอธิบายตำแหน่งข้อมูลให้ชัดเจน

โดยสรุป : ข้อ ๐๑๑ เป็นข้อที่มีความเข้มงวดสูงและมีความเสี่ยงต่อการไม่ได้คะแนนมากที่สุด เนื่องจากเป็นการประเมินข้อมูลเชิงโครงสร้างที่ต้องถูกต้องครบถ้วนทุกองค์ประกอบ หน่วยงานต้องให้ความสำคัญกับความถูกต้องของแบบฟอร์ม ความสอดคล้องของข้อมูล และการไม่เว้นว่างข้อมูลในทุกกรณี เพื่อให้สามารถผ่านเกณฑ์การประเมินได้อย่างครบถ้วน

๐๑๒ รายงานสรุปผลการจัดซื้อจัดจ้างหรือการจัดหาพัสดุของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ

พ.ศ. ๒๕๖๔

คำถาม : ข้อมูลสรุปผลการจัดซื้อจัดจ้างต้องใช้ข้อมูลประเภทใด

คำตอบ : ต้องใช้ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างที่เกิดขึ้นจริงในปีงบประมาณนั้น โดยเป็นยอดเงินตามที่มีการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างจริง ไม่ใช่งบประมาณที่ได้รับจัดสรร

ข้อสังเกตและข้อควรระวังในการจัดทำข้อมูล

๑) งบประมาณที่ใช้จริง ข้อมูลที่ต้องรายงานคือ “งบประมาณที่ใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างจริง” ซึ่งเป็นยอดตามสัญญาหรือการตกลงซื้อจ้าง ไม่ใช่งบประมาณที่ได้รับจัดสรร

๒) ความครบถ้วนของขอบเขตข้อมูล ต้องครอบคลุมการจัดซื้อจัดจ้างทุกประเภทรายจ่าย งบประมาณ และทุกวงเงิน รวมถึงการจ้างเหมาบริการ ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของการจัดซื้อจัดจ้างที่ต้องนำมารวมในรายงาน

๓) องค์ประกอบของข้อมูลสรุป การรายงานต้องประกอบด้วย ส่วนที่ ๑ สรุปภาพรวม (จำนวนโครงการจำแนกตามวิธีการจัดซื้อจัดจ้าง จำนวนงบประมาณที่ใช้จริง ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะ) ส่วนที่ ๒ รายละเอียดรายเดือน โดยต้องแสดงข้อมูลแบบ สขร.๑ ครบทั้งปีงบประมาณ

๔) การแสดงปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ หากไม่มีปัญหาอุปสรรค ต้องระบุให้ชัดเจนว่า “ไม่มี” ไม่สามารถเว้นว่างได้ เนื่องจากจะถูกตีความว่าข้อมูลไม่ครบถ้วน

๕) ความสอดคล้องของข้อมูลทั้งระบบ ยอดรวมจำนวนโครงการและงบประมาณในภาพรวม ต้องสอดคล้องกับข้อมูลรายเดือน หากข้อมูลไม่ตรงกัน อาจถูกตรวจสอบเพิ่มเติมและส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือของข้อมูล

๖) ข้อกำหนดสำคัญ ห้ามเว้นว่างข้อมูล ทุกองค์ประกอบต้องมีข้อมูลครบถ้วน ไม่ว่าจะเป็นตัวเลขหรือข้อความอธิบาย หากเว้นว่างในส่วนใดส่วนหนึ่ง จะถือว่าข้อมูลไม่สมบูรณ์

โดยสรุป : ข้อ ๐๑๒ เป็นข้อที่สะท้อนผลการดำเนินงานด้านการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานในภาพรวมและรายเดือน โดยเน้นให้ใช้ข้อมูลที่เกิดขึ้นจริงและสามารถตรวจสอบได้ หน่วยงานจึงต้องให้ความสำคัญกับความถูกต้องของตัวเลข ความครบถ้วนขององค์ประกอบ และความสอดคล้องของข้อมูลทั้งหมด เนื่องจากเป็นข้อที่มีความเสี่ยงต่อการไม่ได้คะแนน หากใช้ข้อมูลผิดประเภทหรือข้อมูลไม่ครบถ้วน

๐๑๓ หลักเกณฑ์และแผนการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล ประจำปีงบประมาณ

พ.ศ. ๒๕๖๔

คำถาม : หากกิจกรรมไม่มีงบประมาณต้องแสดงอย่างไร

คำตอบ : หน่วยงานต้องระบุให้ชัดเจนว่า “ไม่มีงบประมาณ” หรือ “๐ บาท” โดยไม่สามารถเว้นว่างข้อมูลได้ และสามารถจัดทำข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อให้มีองค์ประกอบครบถ้วนได้ หากแผนได้รับการอนุมัติแล้ว

ข้อสังเกตและข้อควรระวังในการจัดทำข้อมูล

๑) การแสดงข้อมูลงบประมาณ ในกรณีที่กิจกรรมไม่มีการใช้งบประมาณ หน่วยงานต้องระบุให้ชัดเจน เช่น “ไม่ใช้งบประมาณ” หรือ “๐ บาท” เพื่อยืนยันว่าได้มีการพิจารณาแล้วว่าไม่มีการใช้เงิน ไม่ใช่การเว้นว่างข้อมูล ซึ่งต้องกรอกข้อมูลให้ครบถ้วนในทุกช่อง โดยเฉพาะช่องงบประมาณห้ามเว้นว่าง เนื่องจากการไม่ระบุข้อมูลจะถูกตีความว่าเป็นข้อมูลไม่สมบูรณ์

๒) ความครบถ้วนขององค์ประกอบในแผนและการจัดทำข้อมูลเพิ่มเติม แผนการบริหารทรัพยากรบุคคลต้องมีองค์ประกอบครบถ้วนตามที่กำหนด หากแผนฉบับที่ได้รับอนุมัติแล้วมีข้อมูลไม่ครบถ้วน หน่วยงานสามารถจัดทำข้อมูลเพิ่มเติมแนบประกอบได้ โดยข้อมูลเพิ่มเติมต้องสอดคล้องกับแผนหลักที่ได้รับอนุมัติ และมีองค์ประกอบข้อมูลครบถ้วนตามเกณฑ์การประเมินทั้งหมด ทั้งนี้ แผนบริหารทรัพยากรบุคคลจะไม่ได้กำหนดให้ใช้งบประมาณเป็นองค์ประกอบหลัก ก็สามารถระบุข้อมูลงบประมาณเพิ่มเติมได้ เพื่อให้ข้อมูลมีความครบถ้วน ชัดเจน และลดความคลาดเคลื่อนในการตรวจประเมิน

โดยสรุป : ข้อ ๐๑๓ เป็นข้อที่สะท้อนการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคลของหน่วยงาน โดยเน้นความครบถ้วนของข้อมูลและความชัดเจนในการแสดงรายละเอียด โดยเฉพาะข้อมูลด้านงบประมาณ หน่วยงานต้องหลีกเลี่ยงการเว้นว่างข้อมูล และต้องสามารถอธิบายได้อย่างชัดเจนว่ากิจกรรมใดใช้หรือไม่ใช้งบประมาณ เพื่อให้ข้อมูลมีความโปร่งใสและตรวจสอบได้

๐๑๔ รายงานผลการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคลประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔

คำถาม : การแสดงข้อมูลสถิติกรอบอัตรากำลังต้องมีข้อพิจารณาอย่างไร

คำตอบ : หน่วยงานต้องแสดงข้อมูลสถิติกรอบอัตรากำลังโดยไม่รวมจ้างเหมาบริการ และสามารถแยกข้อมูลสถิติออกจากรายงานผลได้ แต่ต้องมีองค์ประกอบครบถ้วนตามที่กำหนด

ข้อสังเกตและข้อควรระวังในการจัดทำข้อมูล

๑) ขอบเขตของบุคลากรที่ต้องนำมาจัดทำสถิติ ข้อมูลสถิติต้องครอบคลุมเฉพาะบุคลากรของหน่วยงาน ได้แก่ ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และพนักงานราชการ โดยไม่รวมจ้างเหมาบริการหรือบุคลากรที่มาช่วยราชการจากหน่วยงานอื่น

๒) ความครบถ้วนขององค์ประกอบข้อมูลสถิติ ข้อมูลสถิติต้องประกอบด้วย กรอบอัตรากำลัง กรอบมีเงิน กรอบคนครอง จำแนกตามประเภทตำแหน่ง โดยต้องเป็นข้อมูล ณ ช่วงเวลาที่กำหนด และแสดงให้เห็นภาพรวมของทั้งหน่วยงาน

๓) ความถูกต้องของตัวเลขและความสัมพันธ์ของข้อมูล จำนวนบุคลากรที่ปฏิบัติงานจริง (กรอบคนครอง) ต้องไม่เกินกรอบอัตรากำลังหรือกรอบมีเงิน หากตัวเลขไม่สอดคล้องกัน จะสะท้อนถึงความผิดพลาดของข้อมูลและส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือ

๔) ขอบเขตของหน่วยงานที่ต้องรายงาน ต้องแสดงข้อมูลครอบคลุมทั้งหน่วยงาน รวมถึงส่วนกลางและส่วนภูมิภาคที่ขึ้นตรงต่อหน่วยงาน ไม่สามารถเลือกแสดงเฉพาะบางส่วนได้

๕) รูปแบบการนำเสนอข้อมูล สามารถจัดทำข้อมูลสถิติแยกออกจากรายงานผลได้ เช่น จัดทำเป็นตารางหรือแผ่นสรุปข้อมูล

โดยสรุป : ข้อ ๐๑๔ เป็นข้อที่สะท้อนภาพรวมผลการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคลของหน่วยงานในเชิงข้อมูล โดยเน้นความถูกต้อง ครบถ้วน และสอดคล้องกันของตัวเลข หน่วยงานต้องให้ความสำคัญกับการกำหนดขอบเขตข้อมูลให้ถูกต้อง และแสดงข้อมูลในลักษณะที่สามารถตรวจสอบได้ เพื่อให้ผ่านเกณฑ์การประเมินอย่างครบถ้วน

๐๑๕ ประมวลจริยธรรมการขับเคลื่อนจริยธรรม

คำถาม : การจัดทำข้อมูลด้านจริยธรรมต้องมีลักษณะอย่างไร

คำตอบ : แนวปฏิบัติด้านจริยธรรม (Dos & Don'ts) ต้องเป็นของหน่วยงาน และไม่จำเป็นต้องระบุปีงบประมาณเฉพาะเจาะจง ส่วนการแสดงผลกิจกรรมด้านจริยธรรม ต้องเป็นกิจกรรมที่หน่วยงานเป็นผู้ดำเนินการเอง ไม่ใช่เพียงเข้าร่วมกับหน่วยงานอื่น

ข้อสังเกตและข้อควรระวังในการจัดทำข้อมูล

๑) **แนวปฏิบัติด้านจริยธรรมต้องเป็นของหน่วยงาน** แนวปฏิบัติ Dos & Don'ts ต้องเป็นเนื้อหาที่หน่วยงานจัดทำขึ้นเอง และสามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้จริง ไม่ใช่เพียงการนำแนวทางทั่วไปมาปรับใช้โดยไม่สอดคล้องกับบริบทของหน่วยงาน

๒) **การระบุปีงบประมาณในแนวปฏิบัติ** ไม่ควรระบุปีงบประมาณแบบจำกัดช่วงเวลา เช่น “ประจำปี ...” เนื่องจากจะทำให้ข้อมูลถูกตีความว่าใช้เฉพาะปีนั้น ควรจัดทำให้เป็นแนวปฏิบัติที่ใช้ได้ต่อเนื่องหรือระบุในลักษณะที่ไม่จำกัดปี

๓) **การดำเนินกิจกรรมด้านจริยธรรมต้องเป็นของหน่วยงานเอง** กิจกรรมที่นำมาแสดงต้องเป็นกิจกรรมที่หน่วยงานจัดขึ้นเอง เช่น การอบรม การประชุม หรือการสื่อสารภายในองค์กร ไม่สามารถใช้กิจกรรมที่หน่วยงานเพียงเข้าร่วมกับหน่วยงานอื่นได้

๔) **องค์ประกอบข้อมูลด้านจริยธรรมต้องครบถ้วน** ต้องประกอบด้วยข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ประมวลจริยธรรม แนวปฏิบัติ Dos & Don'ts การจัดตั้งกลไกหรือคณะทำงานด้านจริยธรรม กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม หากขาดองค์ประกอบใด จะส่งผลกระทบต่อคะแนนโดยตรง

๕) **ความต่อเนื่องของคำสั่งและการแต่งตั้ง** คำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานด้านจริยธรรมสามารถใช้คำสั่งเดิมได้ หากยังมีผลบังคับใช้ แต่ต้องแสดงให้เห็นถึงความต่อเนื่องของการดำเนินงาน

๖) **ความถูกต้องของข้อมูลและความเป็นเจ้าของ** ข้อมูลที่นำมาใช้ต้องเป็นของหน่วยงานจริง หากมีการนำข้อมูลจากแหล่งอื่นมาใช้ ต้องตรวจสอบความถูกต้องของชื่อหน่วยงานและรายละเอียดให้ครบถ้วน มิฉะนั้นจะถือว่าไม่ใช่ข้อมูลของหน่วยงาน

โดยสรุป : ข้อ ๐๑๕ เป็นข้อที่สะท้อนวัฒนธรรมองค์กรด้านจริยธรรม โดยเน้นความเป็นเจ้าของของข้อมูลและการดำเนินงานจริง หน่วยงานต้องแสดงให้เห็นถึงการกำหนดแนวปฏิบัติที่ชัดเจน และการดำเนินกิจกรรมที่เกิดขึ้นจริงภายในองค์กร เพื่อให้ข้อมูลมีความน่าเชื่อถือและสามารถตรวจสอบได้

๐๑๘ ข้อมูลสถิติเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

คำถาม : การจำแนกข้อมูลประเภทเรื่องร้องเรียนต้องดำเนินการอย่างไร

คำตอบ : หน่วยงานต้องจำแนกประเภทเรื่องร้องเรียนอย่างชัดเจน โดยอย่างน้อยต้องแบ่งเป็น “การทุจริต” และ “การประพฤติมิชอบ” และในกรณีที่ไม่มีเรื่องร้องเรียน ต้องแสดงข้อมูลให้ชัดเจน เช่น “๐” หรือ “-” โดยไม่สามารถเว้นว่างได้

ข้อสังเกตและข้อควรระวังในการจัดทำข้อมูล

๑) **การจำแนกประเภทเรื่องร้องเรียน** ต้องจำแนกข้อมูลอย่างชัดเจน อย่างน้อยเป็น ๒ ประเภท ได้แก่ “การทุจริต” และ “การประพฤติมิชอบ” ซึ่งเป็นรูปแบบขั้นต่ำ หากไม่จำแนกประเภท จะถือว่าองค์ประกอบไม่ครบ

๒) **แนวทางการจำแนกเพิ่มเติมเพื่อเพิ่มความชัดเจน** หน่วยงานสามารถจำแนกเพิ่มเติมได้ เช่น จำแนกตามประเภทความเสี่ยงการทุจริตหรือประเด็นปัญหา เพื่อให้ข้อมูลมีความละเอียดมากขึ้น

๓) **ข้อกำหนดสำคัญ ห้ามเว้นว่างข้อมูล** ในกรณีที่ไม่มีเรื่องร้องเรียนในช่วงเวลาใด ต้องระบุค่าเป็น “๐” หรือ “-” เพื่อแสดงว่าไม่มีข้อมูลจริง การเว้นว่างจะถูกตีความว่าข้อมูลไม่ครบถ้วน

๔) ความครบถ้วนของช่วงเวลาในการรายงาน ต้องแสดงข้อมูลครบทั้งปีงบประมาณ เป็นรายเดือน ไม่สามารถเลือกแสดงเฉพาะบางเดือนที่มีข้อมูลได้

๕) รูปแบบไฟล์และความสอดคล้องของข้อมูล ต้องแสดงข้อมูลในรูปแบบไฟล์อย่างน้อย ๒ รูปแบบ เช่น PDF และ Excel หรือ CSV และข้อมูลต้องตรงกันทุกประการ หากข้อมูลไม่สอดคล้องกันจะส่งผลกระทบต่อคะแนน

๖) เงื่อนไขเฉพาะสำหรับหน่วยงานระดับกรม หน่วยงานระดับกรมต้องนำข้อมูลไปเผยแพร่ในระบบ GD Catalog และใช้ URL ดังกล่าวในการตอบในระบบ ITAS หากไม่ดำเนินการจะส่งผลกระทบต่อคะแนนโดยตรง

โดยสรุป : ข้อ ๐๑๘ เป็นข้อที่สะท้อนความโปร่งใสในการบริหารจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริตของหน่วยงาน โดยเน้นการแสดงผลอย่างครบถ้วน ชัดเจน และสามารถตรวจสอบได้ หน่วยงานต้องให้ความสำคัญกับการจำแนกข้อมูลและการไม่เว้นว่างข้อมูล เพื่อให้ผ่านเกณฑ์การประเมินอย่างครบถ้วน

๐๑๙ ผลการเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

คำถาม : การดำเนินการด้านการมีส่วนร่วมต้องเป็นลักษณะใด

คำตอบ : ต้องเป็นการดำเนินงานที่หน่วยงานเป็นผู้จัดขึ้นเอง โดยเปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการกิจของหน่วยงาน และต้องเป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ รวมทั้งต้องมีการนำผลจากการมีส่วนร่วมไปใช้ในการพัฒนาการดำเนินงานของหน่วยงานอย่างชัดเจน

ข้อสังเกตและข้อควรระวังในการจัดทำข้อมูล

๑) การดำเนินกิจกรรมต้องเป็นของหน่วยงาน กิจกรรมการมีส่วนร่วมต้องเป็นกิจกรรมที่หน่วยงานเป็นผู้ดำเนินการเอง ไม่สามารถใช้กิจกรรมที่ร่วมกับหน่วยงานอื่นได้ เนื่องจากไม่สะท้อนบทบาทของหน่วยงานโดยตรง

๒) ความสอดคล้องกับปีงบประมาณและหลักฐานประกอบ กิจกรรมต้องดำเนินการภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ เท่านั้น โดยไม่สามารถนำกิจกรรมของปีงบประมาณก่อนหน้ามาใช้ได้ และต้องแสดงหลักฐานประกอบที่สามารถยืนยันได้อย่างชัดเจนว่าเป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นจริงในช่วงเวลาดังกล่าว โดยควรมีรายละเอียดอย่างน้อย ได้แก่ วัน เวลา สถานที่ กลุ่มเป้าหมาย และลักษณะกิจกรรม เพื่อให้สามารถตรวจสอบได้อย่างถูกต้อง

๓) ลักษณะของการมีส่วนร่วมต้องเกี่ยวข้องกับภารกิจหน่วยงาน ต้องเป็นการเปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการกิจของหน่วยงาน เช่น การร่วมวางแผน การให้ข้อเสนอแนะ หรือการร่วมติดตามผล ไม่ใช่เพียงกิจกรรมทั่วไปที่ไม่เกี่ยวข้องกับภารกิจหลัก

๔) การนำผลไปใช้พัฒนาหน่วยงาน ต้องแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่า หน่วยงานได้นำผลจากการรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะไปใช้ปรับปรุงหรือพัฒนาการดำเนินงาน เช่น การปรับแผน การปรับปรุงบริการ หรือการกำหนดมาตรการใหม่ หากไม่แสดงส่วนนี้ จะถือว่าองค์ประกอบไม่ครบ

๕) ความยืดหยุ่นของรูปแบบกิจกรรม กิจกรรมการมีส่วนร่วมสามารถดำเนินการได้หลายรูปแบบ เช่น การประชุม การรับฟังความคิดเห็น หรือการลงพื้นที่ แต่ต้องมีการสรุปผลและนำไปใช้จริง

โดยสรุป : ข้อ ๐๑๙ เป็นข้อที่สะท้อนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการดำเนินงานของหน่วยงาน โดยเน้นให้เกิดการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงและนำผลไปใช้ในการพัฒนาองค์กร หน่วยงานจึงต้องให้ความสำคัญกับการดำเนินกิจกรรมเอง และการแสดงผลลัพธ์ของการมีส่วนร่วมอย่างชัดเจน เนื่องจากเป็นจุดที่มีความเสี่ยงต่อการไม่ได้คะแนน หากไม่มีการนำผลไปใช้พัฒนา

๐๒๐ การขับเคลื่อนนโยบาย NO GIFT POLICY จากการปฏิบัติหน้าที่และการเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าพนักงานของรัฐ

คำถาม : การดำเนินงานต้องมีลักษณะอย่างไรจึงจะผ่านเกณฑ์และมีข้อมูลครบถ้วน

คำตอบ : การแสดงผลการดำเนินงานต้องเป็นกิจกรรมที่ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานดำเนินการร่วมกันในลักษณะเชิงปฏิบัติ เช่น การประชุม การอบรม หรือกิจกรรมรณรงค์ โดยไม่สามารถใช้เพียงการออกหนังสือแจ้งเวียนหรือประกาศเพียงอย่างเดียวได้

ข้อสังเกตและข้อควรระวังในการจัดทำข้อมูล

๑) การดำเนินกิจกรรมต้องเป็นรูปธรรมและมีส่วนร่วม การขับเคลื่อนนโยบายต้องแสดงให้เห็นถึงการมีส่วนร่วมของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ในลักษณะกิจกรรมจริง เช่น การประชุม การอบรม หรือการสื่อสารนโยบายในองค์กร ไม่ใช่เพียงการประกาศหรือสั่งการแจ้งเวียน

๒) ต้องเป็นกิจกรรมที่หน่วยงานดำเนินการเอง หน่วยงานต้องเป็นผู้จัดกิจกรรมเอง ไม่สามารถใช้กิจกรรมที่เข้าร่วมกับหน่วยงานอื่นได้ เนื่องจากไม่สะท้อนการขับเคลื่อนภายในองค์กรอย่างแท้จริง

๓) เนื้อหาของกิจกรรมต้องครอบคลุมนโยบายอย่างชัดเจน กิจกรรมต้องมีเนื้อหาเกี่ยวกับการประกาศหรือมอบนโยบาย No Gift Policy การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการไม่รับของขวัญหรือผลประโยชน์หากขาดส่วนใดส่วนหนึ่ง อาจถูกพิจารณาว่าไม่ครบองค์ประกอบ

๔) สิ่งที่ไม่ถือว่าเป็นกิจกรรม การออกหนังสือแจ้งเวียน การติดประกาศ หรือการให้ลงนามรับทราบเพียงอย่างเดียว ไม่ถือว่าเป็นการดำเนินงานตามเกณฑ์ เนื่องจากไม่มีลักษณะของการมีส่วนร่วมเชิงปฏิบัติ

๕) องค์กรประกอบข้อมูลต้องครบถ้วน ต้องประกอบด้วย ประกาศเจตนาธรรมของผู้บริหาร หลักฐานการจัดกิจกรรม รายงานผลการดำเนินงาน โดยข้อมูลต้องสามารถตรวจสอบได้อย่างชัดเจน

๖) ความสอดคล้องกับปีงบประมาณ กิจกรรมและข้อมูลที่แสดงต้องเป็นของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ หากเป็นข้อมูลจากปีงบประมาณอื่นจะไม่สามารถนำมาใช้ได้

โดยสรุป : ข้อ ๐๒๐ เป็นข้อที่สะท้อนการขับเคลื่อนนโยบายด้านความโปร่งใสจากระดับนโยบายสู่การปฏิบัติจริง โดยเน้นให้เกิดการมีส่วนร่วมภายในองค์กรอย่างเป็นรูปธรรม หน่วยงานต้องแสดงให้เห็นถึงการดำเนินกิจกรรมจริง ไม่ใช่เพียงการประกาศนโยบาย เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการประเมินที่มุ่งเน้นผลการปฏิบัติ

๐๒๑ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

คำถาม : การจัดทำข้อมูลการประเมินความเสี่ยงการทุจริตต้องดำเนินการอย่างไรจึงจะผ่านเกณฑ์

คำตอบ : หน่วยงานต้องจัดทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตที่ดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ โดยเลือกประเมินอย่างน้อย ๑ ด้าน และต้องมีองค์ประกอบข้อมูลครบถ้วนทั้งกระบวนการ ตั้งแต่การระบุความเสี่ยงไปจนถึงการกำหนดมาตรการควบคุมความเสี่ยง

ข้อสังเกตและข้อควรระวังในการจัดทำข้อมูล

๑) การเลือกขอบเขตการประเมินความเสี่ยง หน่วยงานต้องเลือกประเมินอย่างน้อย ๑ ด้าน จาก ๓ ด้าน ได้แก่ ด้านการอนุมัติหรืออนุญาต ด้านการใช้อำนาจหน้าที่ และด้านการใช้ย่ำงบประมาณ โดยต้องเลือกให้สอดคล้องกับภารกิจจริงของหน่วยงาน หรือเป็นไปตามแนวทางที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) กำหนด

๒) องค์ประกอบข้อมูลต้องครบทั้งกระบวนการ ต้องมีองค์ประกอบครบถ้วน ได้แก่ การคัดเลือกกระบวนการหรือโครงการ การระบุประเด็นความเสี่ยง การกำหนดเกณฑ์การประเมิน การประเมินระดับความเสี่ยง การกำหนดมาตรการควบคุม หากขาดองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งจะไม่ได้คะแนน

๓) การประเมินต้องสะท้อนความเสี่ยงจริงของหน่วยงาน การเลือกกระบวนการหรือโครงการ ต้องเป็นงานที่อาจมีความเสี่ยงการทุจริตและมีผลกระทบ ไม่ใช่การเลือกหัวข้อทั่วไปหรือทำเพียงเพื่อให้ครบตามรูปแบบ

๔) การกำหนดมาตรการควบคุมต้องนำไปใช้ได้จริง มาตรการควบคุมต้องเป็นมาตรการที่สามารถดำเนินการได้จริงในหน่วยงาน ไม่ใช่มาตรการแบบนามธรรม หรือคัดลอกมาโดยไม่สอดคล้องกับบริบท

๕) การใช้ข้อมูลเดิมเพื่อลดความซ้ำซ้อน สามารถใช้ข้อมูลการประเมินความเสี่ยงที่จัดทำไว้แล้ว เช่น รายงานที่จัดส่งให้สำนักงาน ป.ป.ท. โดยต้องมีองค์ประกอบครบถ้วนตามเกณฑ์

๖) ความสอดคล้องกับปีงบประมาณ ข้อมูลต้องเป็นการประเมินที่ดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ หากเป็นข้อมูลของปีอื่นจะไม่สามารถนำมาใช้ได้

โดยสรุป : ข้อ ๐๒๑ เป็นข้อที่สะท้อน “ระบบป้องกันการทุจริตเชิงรุก” ของหน่วยงาน โดยเน้นการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตจากการดำเนินงานจริง และการกำหนดมาตรการควบคุมที่สามารถนำไปใช้ได้จริง หน่วยงานต้องปรับแนวคิดจากการจัดทำเอกสาร ไปสู่การบริหารความเสี่ยงอย่างเป็นระบบ เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการประเมินที่มุ่งเน้นผลการปฏิบัติ

โดยสรุป : การประเมิน ITA ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ เปลี่ยนมาเน้น “การทำงานจริง” มากกว่าการจัดทำเอกสาร โดยหน่วยงานไม่สามารถกำหนดผู้ตอบแบบประเมินได้ และต้องเปิดเผยข้อมูลให้ครบ ถูกต้อง และตรวจสอบได้ โดยเฉพาะ OIT ที่มีเกณฑ์เข้มงวดมากขึ้น ซึ่งหลายหน่วยงานอาจยังมีข้อจำกัดด้านระบบข้อมูลที่ยังไม่เชื่อมโยง ความเข้าใจเกณฑ์ที่ยังไม่ชัด และบุคลากรที่มีภาระงานสูง ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อผลการประเมิน จึงจำเป็นต้องเร่งปรับปรุงระบบข้อมูล สร้างความเข้าใจร่วมกันในองค์กร และพัฒนาการทำงานให้เป็นระบบ เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการประเมินที่เน้นความโปร่งใสและการปฏิบัติจริง

๓.๕ ข้อเสนอแนะแนวทางการขับเคลื่อน AGRI-ITA สู่การปฏิบัติ

จากการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ประกอบกับข้อสังเกตและข้อเสนอแนะจากวิทยากรในการบรรยายกิจกรรมการยกระดับ (AGRI-ITA) พบว่า การประเมินในปีดังกล่าวได้มีการปรับแนวคิดและแนวทางโดยมุ่งเน้นการสะท้อนพฤติกรรมการปฏิบัติงานจริงของบุคลากร ประสบการณ์ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และคุณภาพของข้อมูล มากกว่าการพิจารณาเอกสารหรือหลักฐานเพียงอย่างเดียว ดังนั้น เพื่อให้การขับเคลื่อน AGRI-ITA ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์สามารถตอบสนองต่อเกณฑ์การประเมินรูปแบบใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การยกระดับความโปร่งใสขององค์กรในระยะยาว จึงเห็นควรกำหนดแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

๓.๕.๑ การปรับแนวคิดสู่การพัฒนากระบวนการและพฤติกรรมปฏิบัติงานจริง

หน่วยงานควรปรับเปลี่ยนแนวคิดจาก “การดำเนินงานเพื่อรองรับการประเมิน” ไปสู่ “การพัฒนากระบวนการที่ดีโดยธรรมชาติ” โดยมุ่งเน้นให้กระบวนการปฏิบัติงานมีความโปร่งใส เป็นธรรม และตรวจสอบได้จริงในทุกขั้นตอน ทั้งนี้ แนวทางดังกล่าวจะส่งผลโดยตรงต่อผลการประเมินในมิติ IIT และ EIT ซึ่งสะท้อนจากการรับรู้และประสบการณ์ของบุคลากรและผู้รับบริการ มิใช่จากเอกสารหรือคำชี้แจงของหน่วยงานเพียงฝ่ายเดียว

๓.๕.๒ การเตรียมความพร้อมต่อกระบวนการประเมินที่มีความเป็นอิสระ

จากการที่กระบวนการจัดเก็บข้อมูลถูกดำเนินการโดยหน่วยงานกลางและหน่วยงานภายนอก หน่วยงานจึงจำเป็นต้องสร้างการรับรู้และความเข้าใจที่ถูกต้องแก่บุคลากร ส่งเสริมบรรยากาศองค์กรที่เปิดกว้าง และลดพฤติกรรมแทรกแซงข้อมูล เพื่อให้ผลการประเมินสะท้อนข้อเท็จจริงขององค์กรอย่างแท้จริง

๓.๕.๓ การยกระดับคุณภาพการให้บริการโดยยึดผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง

การเพิ่มน้ำหนักของแบบวัด EIT สะท้อนถึงความสำคัญของประสบการณ์ผู้รับบริการ หน่วยงานจึงควรมุ่งพัฒนาคุณภาพบริการในด้านความรวดเร็ว ความเป็นธรรม และความโปร่งใส ควรกำหนดขั้นตอน ระยะเวลา และเงื่อนไขการให้บริการให้ชัดเจน พร้อมพัฒนาระบบบริการอิเล็กทรอนิกส์เพื่อลดดุลยพินิจ และเพิ่มความสะดวกในการเข้าถึงบริการของประชาชน

๓.๕.๔ การควบคุมคุณภาพข้อมูลและการเปิดเผยข้อมูล

จากความเข้มงวดของการประเมินในมิติ OIT หน่วยงานต้องให้ความสำคัญกับคุณภาพข้อมูลในทุกมิติ ทั้งความครบถ้วน ความถูกต้อง และความสอดคล้องกันของข้อมูล การเว้นว่างข้อมูลหรือความไม่ตรงกันของข้อมูลระหว่างแหล่งต่าง ๆ ถือเป็นความเสี่ยงสำคัญที่ส่งผลให้การเปิดเผยข้อมูลขาดความครบถ้วนและความน่าเชื่อถือ โดยเฉพาะในประเด็นการจัดซื้อจัดจ้าง

๓.๕.๕ การใช้การประเมินเป็นเครื่องมือบริหารความเสี่ยง

ข้อคำถามและตัวชี้วัดของ ITA ในปี ๒๕๖๙ ได้สะท้อนจุดเสี่ยงที่เกิดขึ้นจริงจากข้อมูลร่องเรียนการทุจริตในอดีต หน่วยงานจึงควรนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้ในการวิเคราะห์ความเสี่ยง และกำหนดมาตรการป้องกันเชิงรุก โดยเฉพาะในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการใช้อำนาจ การบริหารงบประมาณ และการจัดซื้อจัดจ้าง ซึ่งเป็นจุดเสี่ยงสำคัญของหน่วยงานในกลุ่มภารกิจด้านเศรษฐกิจ

๓.๕.๖ การนำผลการประเมินไปสู่การพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่อง

ผลการประเมิน ITA ควรถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาองค์กรอย่างเป็นระบบ โดยหน่วยงานต้องวิเคราะห์ผลการประเมินเพื่อระบุจุดแข็ง จุดอ่อน และกำหนดมาตรการปรับปรุงที่ชัดเจนการดำเนินการดังกล่าวจะช่วยลดช่องว่างระหว่างผลการประเมิน ITA กับการรับรู้ด้านความโปร่งใสของประเทศ และส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนในระยะยาว

โดยสรุป : การขับเคลื่อน AGRI-ITA ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ จำเป็นต้องเปลี่ยนผ่านสู่การพัฒนาเชิงระบบ และพฤติกรรมการทำงานจริง โดยให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการข้อมูล การให้บริการที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง และการบริหารความเสี่ยงอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งหน่วยงานยังมีข้อจำกัดด้านความเชื่อมโยงของระบบข้อมูล ความเข้าใจเกณฑ์ที่ยังไม่เป็นเอกภาพ และศักยภาพบุคลากรที่แตกต่างกัน ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความสามารถในการดำเนินงานให้เป็นไปตามเป้าหมาย ดังนั้น จึงจำเป็นต้องเร่งยกระดับการบริหารจัดการภายในองค์กรทั้งในด้านระบบ ข้อมูล และบุคลากร เพื่อให้สามารถรองรับแนวทางการประเมินที่เน้นความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และสะท้อนผลการดำเนินงานจริงอย่างยั่งยืน

**การประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรมการยกระดับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส
ในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (AGRI-ITA ๒๕๖๙)
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙**

โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เข้าร่วมกิจกรรม ณ ห้องประชุมกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ห้อง ๑๓๔ - ๑๓๕) และผ่านระบบออนไลน์ (Zoom Meeting) จำนวนทั้งสิ้น ๔๖๖ คน ซึ่งได้รับแบบประเมินความพึงพอใจ จำนวน ๒๗๓ ชุด คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๕๘ ของจำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งหมด โดยแบ่งการวิเคราะห์และประมวลผล ข้อมูลออกเป็น ๒ ส่วน ดังนี้

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ ๑ : ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพ และหน่วยงานที่สังกัด

ส่วนที่ ๒ : ความพึงพอใจต่อกิจกรรม

ประกอบด้วย ด้านกระบวนการขั้นตอนและเนื้อหาในการบรรยายให้ความรู้ ด้านเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการ ด้านคุณภาพของการบรรยาย และความพึงพอใจในภาพรวม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ ๑ : ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

แจกแจงเป็นความถี่ค่าเปอร์เซ็นต์ หรือร้อยละ (Percentage) ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๑ จำนวนและค่าเปอร์เซ็นต์ หรือค่าร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	คิดเป็นร้อยละ
๑. เพศ		
ชาย	๖๘	๒๔.๙๑
หญิง	๒๐๕	๗๕.๐๙
๒. อายุ		
ต่ำกว่า ๒๕ ปี	๔	๑.๔๗
ระหว่าง ๒๕ ถึง ๓๔ ปี	๘๕	๓๑.๑๔
ระหว่าง ๓๕ ถึง ๔๔ ปี	๙๔	๓๔.๔๓
ระหว่าง ๔๕ ถึง ๕๔ ปี	๗๓	๒๖.๗๔
ตั้งแต่ ๕๕ ปีขึ้นไป	๑๗	๖.๒๓
๓. อาชีพ		
ข้าราชการ	๑๕๘	๕๗.๘๘
พนักงานราชการ	๕๐	๑๘.๓๒
ลูกจ้างประจำ	๕	๑.๘๓
อื่น ๆ	๖๐	๒๑.๙๘

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	คิดเป็นร้อยละ
๔. หน่วยงานที่สังกัด		
หน่วยงานในสังกัดและในกำกับของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	๑๙๘	๗๒.๕๓
หน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ส่วนกลาง)	๗๕	๒๗.๔๗
รวม	๒๗๓	๑๐๐.๐๐

จากข้อมูลตารางที่ ๑ สามารถสรุปข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวนทั้งหมด ๒๗๓ คน ได้ดังนี้

๑. เพศ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน ๒๐๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๕.๐๙ และเป็นเพศชาย จำนวน ๖๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๙๑

๒. อายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ ๓๕ - ๔๔ ปี จำนวน ๙๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๔๓ รองลงมา ได้แก่ ช่วงอายุ ๒๕ - ๓๔ ปี จำนวน ๘๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๑๔ ช่วงอายุ ๔๕ - ๕๔ ปี จำนวน ๗๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๗๔ ช่วงอายุ ๕๕ ปีขึ้นไป จำนวน ๑๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๖.๒๓ และช่วงอายุ ต่ำกว่า ๒๕ ปี จำนวน ๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๔๗

๓. อาชีพ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นข้าราชการ จำนวน ๑๕๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๗.๘๘ รองลงมา ได้แก่ อาชีพอื่น ๆ จำนวน ๖๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๙๘ พนักงานราชการ จำนวน ๕๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๓๒ และลูกจ้างประจำ จำนวน ๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๘๓

๔. หน่วยงานที่สังกัด พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มาจากหน่วยงานในสังกัดและในกำกับของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน ๑๙๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๒.๕๓ และหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ส่วนกลาง) จำนวน ๗๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๔๗

ส่วนที่ ๒ : ความพึงพอใจต่อกิจกรรม

ความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรมการยกระดับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (AGRI-ITA ๒๕๖๙) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ๕ ระดับ ดังนี้

ระดับที่ ๑ หมายถึง พึงพอใจน้อยที่สุด

ระดับที่ ๒ หมายถึง พึงพอใจน้อย

ระดับที่ ๓ หมายถึง พึงพอใจปานกลาง

ระดับที่ ๔ หมายถึง พึงพอใจมาก

ระดับที่ ๕ หมายถึง พึงพอใจมากที่สุด

ในการประเมินผลใช้สูตรการคำนวณช่วงความกว้างของอันตรภาคชั้น เป็นการคำนวณระดับการให้คะแนนเฉลี่ยแต่ละลำดับชั้น ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} &= (\text{ข้อมูลที่มีค่าสูงสุด} - \text{ข้อมูลที่มีค่าต่ำสุด}) / \text{จำนวนชั้น} \\
 &= (๕ - ๑) / ๕ \\
 &= ๐.๘
 \end{aligned}$$

เกณฑ์การให้คะแนนเฉลี่ยระดับความพึงพอใจ

คะแนนเฉลี่ย	๑.๐๐ - ๑.๘๐	หมายถึง	พึงพอใจน้อยที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	๑.๘๑ - ๒.๖๐	หมายถึง	พึงพอใจน้อย
คะแนนเฉลี่ย	๒.๖๑ - ๓.๔๐	หมายถึง	พึงพอใจปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	๓.๔๑ - ๔.๒๐	หมายถึง	พึงพอใจมาก
คะแนนเฉลี่ย	๔.๒๑ - ๕.๐๐	หมายถึง	พึงพอใจมากที่สุด

ตารางที่ ๒ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจต่อกิจกรรม

ทัศนคติของผู้ตอบแบบสอบถาม	ร้อยละความพึงพอใจ (ร้อยละ)					\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
๑. ด้านกระบวนการขั้นตอนและเนื้อหาในการบรรยายให้ความรู้						๔.๖๒	๐.๕๕	มากที่สุด
๑.๑ เนื้อหาการบรรยายสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกิจกรรม	๖๕.๒๐	๓๒.๘๗	๑.๘๓	๐.๐๐	๐.๐๐	๔.๖๓	๐.๕๒	มากที่สุด
๑.๒ วิทยากรมีเทคนิค/วิธีการ และการเรียงลำดับเนื้อหาในการถ่ายทอดได้อย่างชัดเจน	๖๖.๖๗	๓๑.๕๐	๑.๔๗	๐.๓๗	๐.๐๐	๔.๖๔	๐.๕๓	มากที่สุด
๑.๓ เอกสารประกอบการบรรยายมีเนื้อหาครบถ้วน	๖๗.๗๗	๓๐.๐๔	๑.๘๓	๐.๓๗	๐.๐๐	๔.๖๕	๐.๕๔	มากที่สุด
๑.๔ การเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและการตอบข้อซักถาม	๗๒.๕๓	๒๔.๙๑	๒.๒๐	๐.๓๗	๐.๐๐	๔.๗๐	๐.๕๓	มากที่สุด
๑.๕ ความเหมาะสมของระยะเวลาในการจัดกิจกรรม	๕๖.๗๘	๓๖.๒๖	๖.๕๙	๐.๐๐	๐.๓๗	๔.๔๙	๐.๖๕	มากที่สุด
๒. ด้านเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการ						๔.๖๓	๐.๕๓	มากที่สุด
๒.๑ เจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวก และให้บริการรวดเร็ว	๖๐.๘๑	๓๕.๙๐	๓.๓๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๔.๕๘	๐.๕๖	มากที่สุด
๒.๒ อธิษาคัยของเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ	๖๕.๙๓	๓๒.๒๓	๑.๘๓	๐.๐๐	๐.๐๐	๔.๖๔	๐.๕๒	มากที่สุด
๒.๓ ความกระตือรือร้นในการให้บริการของเจ้าหน้าที่	๖๔.๘๔	๓๑.๘๗	๓.๓๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๔.๖๒	๐.๕๕	มากที่สุด
๒.๔ การประสานงาน การให้ความช่วยเหลือ และตอบข้อซักถาม	๖๘.๑๓	๒๙.๖๗	๒.๒๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๔.๖๖	๐.๕๒	มากที่สุด
๒.๕ การดำเนินงานตามขั้นตอนอย่างเป็นระบบ และชัดเจน	๖๗.๗๗	๓๐.๔๐	๑.๘๓	๐.๐๐	๐.๐๐	๔.๖๖	๐.๕๑	มากที่สุด
๓. ด้านคุณภาพของการบรรยาย						๔.๒๕	๐.๘๑	มากที่สุด
๓.๑ ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมิน ITA ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ *ก่อน* เข้ารับฟังการบรรยาย	๔๓.๕๙	๒๒.๓๔	๒๓.๘๑	๙.๑๖	๑.๑๐	๓.๙๘	๑.๐๗	มาก

ทัศนคติของผู้ตอบแบบสอบถาม	ร้อยละความพึงพอใจ (ร้อยละ)					\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
๓.๒ ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมิน ITA ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ *หลัง* เข้ารับฟังการบรรยาย	๕๑.๒๘	๔๑.๐๓	๗.๖๙	๐.๐๐	๐.๐๐	๔.๔๔	๐.๖๓	มากที่สุด
๓.๓ ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานตามแบบวัด IIT EIT และ OIT *ก่อน* เข้ารับฟังการบรรยาย	๔๔.๓๒	๒๐.๕๑	๒๔.๕๔	๘.๗๙	๑.๘๓	๓.๙๗	๑.๑๐	มาก
๓.๔ ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานตามแบบวัด IIT EIT และ OIT *หลัง* เข้ารับฟังการบรรยาย	๔๙.๘๒	๔๒.๘๖	๗.๓๓	๐.๐๐	๐.๐๐	๔.๔๒	๐.๖๓	มากที่สุด
๓.๕ สามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานของหน่วยงาน	๕๓.๑๑	๔๐.๒๙	๖.๒๓	๐.๓๗	๐.๐๐	๔.๔๖	๐.๖๓	มากที่สุด
ความพึงพอใจในภาพรวมที่ได้เข้าร่วมกิจกรรม	๕๙.๙๕	๔๒.๑๒	๒.๙๓	๐.๐๐	๐.๐๐	๔.๕๒	๐.๕๖	มากที่สุด

สรุปผลความพึงพอใจต่อกิจกรรมฯ ได้ดังนี้

๑. ภาพรวมความพึงพอใจ

จากข้อมูลในตารางที่ ๒ พบว่า ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๕๒ แสดงให้เห็นว่าการดำเนินกิจกรรมสามารถตอบสนองต่อความคาดหวังของผู้เข้าร่วมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. ความพึงพอใจรายด้าน

เมื่อพิจารณาความพึงพอใจรายด้าน พบว่า ด้านเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการ เท่ากับ ๔.๖๓ รองลงมาคือ ด้านกระบวนการขั้นตอนและเนื้อหาในการบรรยายให้ความรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๖๒ และด้านคุณภาพของการบรรยาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๒๕ ตามลำดับ โดยทุกด้านมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

๓. ประเด็นความพึงพอใจที่มีระดับสูง

ในด้านเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการ พบว่า การประสานงาน การให้ความช่วยเหลือและตอบข้อซักถาม และการดำเนินงานตามขั้นตอนอย่างเป็นระบบและชัดเจน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๖๖ รองลงมาคือ อธิยาศัยของเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๖๔ ความกระตือรือร้นในการให้บริการของเจ้าหน้าที่ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๖๒ และเจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวกและให้บริการรวดเร็ว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๕๘ ซึ่งสะท้อนถึงประสิทธิภาพการให้บริการของเจ้าหน้าที่

๔. ผลลัพธ์ด้านการเรียนรู้และการนำไปใช้

ในด้านคุณภาพของการบรรยาย พบว่า ผู้เข้าร่วมมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมิน ITA ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ และเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานตามแบบวัด IIT EIT และ OIT เพิ่มขึ้น หลังการอบรม โดยก่อนเริ่มกิจกรรมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๘ และ ๓.๙๗ หลังเข้าร่วมกิจกรรมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๔๔ และ ๔.๔๒ และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานของหน่วยงานในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๔๖ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงผลสัมฤทธิ์ของกิจกรรมในการสร้างความรู้ความเข้าใจในหลักเกณฑ์ ITA ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

๕. สรุปผลการประเมิน

จากผลการประเมินความพึงพอใจในทุกมิติ พบว่า ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งในด้านกระบวนการขั้นตอนและเนื้อหาในการบรรยายให้ความรู้ ด้านเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการ และด้านคุณภาพของการบรรยาย โดยมีค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับสูง สะท้อนให้เห็นว่าการดำเนินกิจกรรมสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และผู้เข้าร่วมกิจกรรมสามารถนำไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาการประเมิน ITA ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ให้มีความครบถ้วนยิ่งขึ้น

ส่วนที่ ๓ : ความเห็นเพิ่มเติมของผู้เข้าร่วมกิจกรรม

๑. ความพึงพอใจโดยภาพรวมของกิจกรรม

ผู้เข้าร่วมส่วนใหญ่มีความเห็นในเชิงบวกต่อการดำเนินกิจกรรม โดยเห็นว่าเป็นกิจกรรมที่มีประโยชน์อย่างยิ่ง ช่วยเพิ่มพูนความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมิน ITA ได้อย่างชัดเจน โดยเฉพาะในระดับรายข้อ ทั้งนี้ มีข้อเสนอให้มีการจัดกิจกรรมลักษณะดังกล่าวอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี เพื่อให้หน่วยงานสามารถติดตามและปรับตัวตามหลักเกณฑ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม

๒. ข้อเสนอแนะด้านเนื้อหาและรูปแบบการบรรยาย

ผู้เข้าร่วมเห็นว่าวิทยากรสามารถถ่ายทอดเนื้อหาได้ดีและมีความน่าสนใจ หากควรเพิ่มการยกตัวอย่างเชิงปฏิบัติในประเด็นสำคัญ และจัดให้มีช่วงถาม-ตอบ (Q&A) อย่างเพียงพอ เพื่อเสริมความเข้าใจในเชิงลึก รวมถึงควรปรับจังหวะและรูปแบบการนำเสนอให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

๓. ข้อเสนอแนะด้านการมีส่วนร่วมของผู้บริหาร

มีข้อเสนอให้เชิญผู้บริหารหรือหัวหน้าหน่วยงานเข้าร่วมกิจกรรม เพื่อสร้างความเข้าใจในระดับนโยบาย และสนับสนุนการขับเคลื่อนการประเมิน ITA ภายในหน่วยงานให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

๔. ข้อเสนอแนะด้านการบริหารจัดการกิจกรรม

ผู้เข้าร่วมเสนอให้ปรับปรุงการบริหารจัดการระบบประชุมออนไลน์ โดยเฉพาะการควบคุมไมโครโฟนของผู้เข้าร่วม เพื่อลดการรบกวนระหว่างการบรรยาย และเพิ่มประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมในภาพรวม

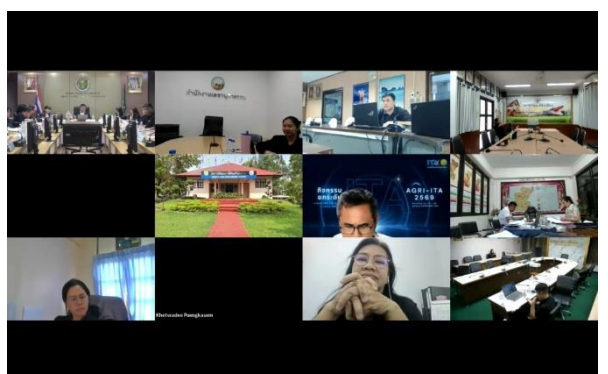
๕. ข้อเสนอแนะด้านการสื่อสารและการเผยแพร่ข้อมูล

ควรมีการจัดทำและเผยแพร่สื่อประกอบเพิ่มเติม เช่น ไฟล์บันทึกการบรรยาย (record) และการรวบรวมประเด็นคำถาม-คำตอบที่สำคัญจากเวที เพื่อให้หน่วยงานสามารถนำไปศึกษา ทบทวน และใช้ประโยชน์ได้อย่างต่อเนื่อง

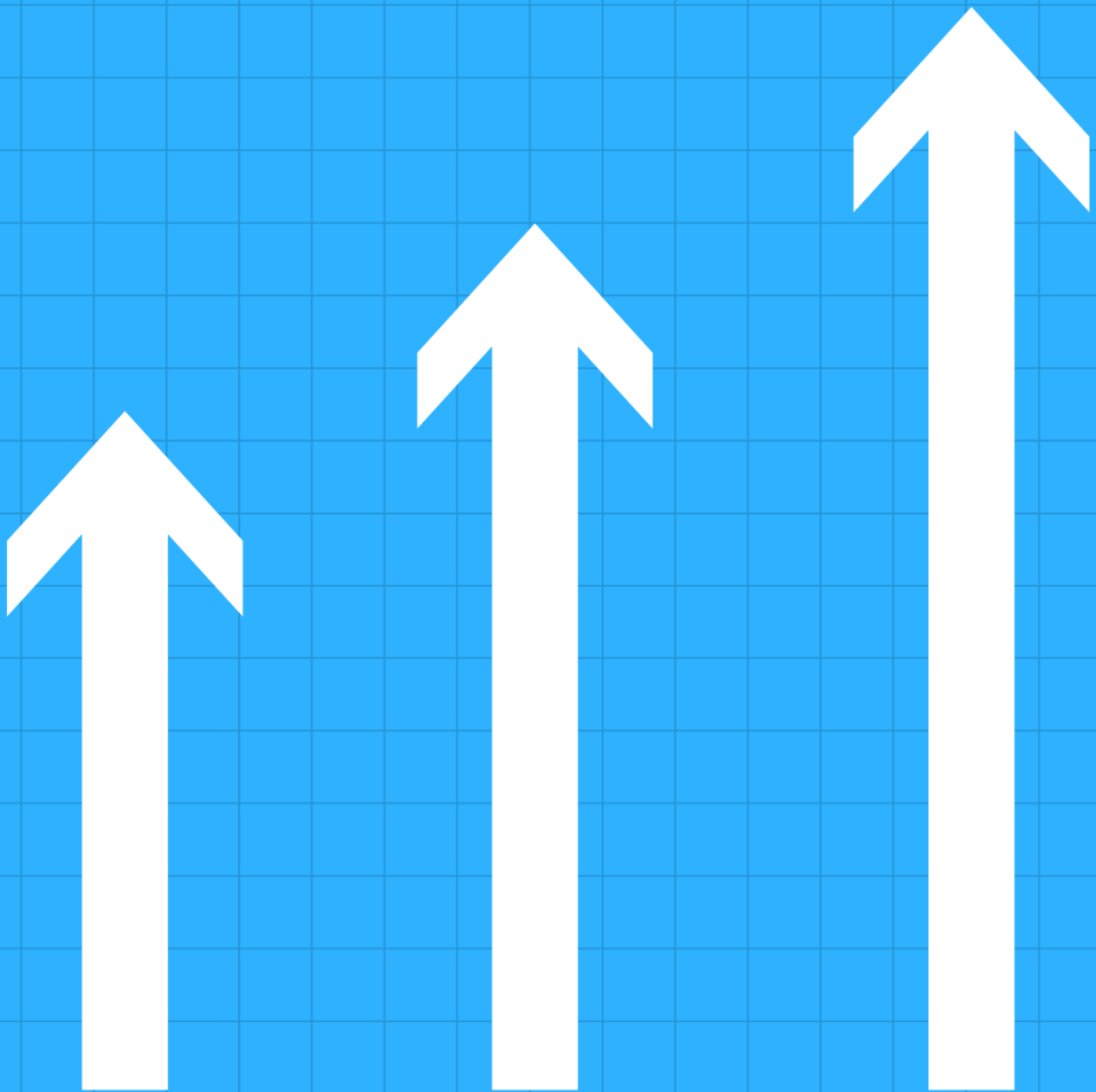
๖. สรุปภาพรวมข้อเสนอแนะ

ข้อคิดเห็นจากผู้เข้าร่วมสะท้อนให้เห็นถึงความต้องการในการพัฒนารูปแบบการจัดการจัดกิจกรรมให้มีลักษณะเชิงปฏิบัติมากยิ่งขึ้น ควบคู่กับการเสริมสร้างความเข้าใจทั้งในระดับผู้ปฏิบัติและผู้บริหาร เพื่อให้การขับเคลื่อนการประเมิน ITA ของหน่วยงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดผลในทางปฏิบัติอย่างแท้จริง

ภาพกิจกรรมการยกระดับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส
ในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (AGRI-ITA ๒๕๖๙)
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ช่องทางการติดต่อ

Phone : 0 2629 9663

Website : www.moac.go.th/anticorruption

Email : anticor.moac@outlook.com